ИЮЛЬ—ҲОСИЛ ТЎПЛАШДА ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ОЙ

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 129 (3867). | Пайшанба, 4 июль 1968 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ПАХТАКОР, ғўзани яхши парвариш қилинг. Ҳар туп ғўза ўғитга, сувга қонсин. Ўтни, ҳашаротни йўқотинг.

ҒАЛЛАКОР, ғаллани тезроқ ўриб-йиғиб олайлик. Давлат омборлари донга тўлсин.

САБЗАВОТЧИ, эл дастурхони сабзавот, мева-чевага тўкин бўлсин.

ЧОРВАДОР, ем-хашакни мўл-кўл жамғарайлик. Чорва маҳсулотини кўпайтиринг.

ДЎСТЛИК ВА ҚАРДОШЛИК МИТИНГИ

Совет-венгер дўстлиги ва қардошлиги 3 июлда Москва жамоатчилигининг Венгрия Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегацияси билан учрашувида янги куч билан намоён бўлди. Кремлдаги Съездлар саройида ўтказилган совет-венгер дўстлиги митингига 6 мингга яқин киши—ишчилар, хизматчилар, партия ва совет ходимлари, студентлар, жамоат арбоблари, фан ва маданият арбоблари, Совет Армиясининг жангчилари тўпланишди.

Сарой зали Венгрия Халқ Республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган эди.

Шу ерда ҳозир бўлган кишилар Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Янош Кадарни, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Венгрия революцион ишчи-деҳқонлар ҳукуматининг раиси Ене Фокни, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг секретари Дьердь Ацелни ва бошқаларни гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Ҳамма томонидан қизғин кутиб олинган Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, Ф. Д. Куланов, М. С. Соломенцев ва бошқа ўртоқлар венгриялик дўстлар билан президиумдан жой олдилар.

Митингни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин очди. В. В. Гришин Москва меҳнаткашлари номидан венгр дўстларимизга ва улар орқали бутун венгр халқига социализм қурилишида, Венгрия Социалистик ишчи партияси тўққизинчи съездининг қарорларини бажаришда янги муваффақиятларни қўлга киритишни чин кўнгилдан тилади.

Залда ҳар иккала қардош мамлакат давлат гимнларининг садоси янгради.

Шундан кейин ТЭЦ-20 машинисти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. А. Моисеев, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институтининг директори, Совет-Венгрия дўстлиги жамияти марказий правлениесининг раиси, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Олий Советининг депутати П. Н. Федосеев, Москвадаги 69-мактабнинг тарих ўқитувчиси В. Н. Тарасова нутқ сўзладилар.

Раислик қилувчи КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневга сўз берди.

Залда гулдурос, давомли қарсаклар бошланди.

Азиз ўртоқлар ва дўстлар! Ҳурматли москваликлар! — деди Л. И. Брежнев.

Бизнинг пойтахтимиз қардош Венгриядан келган меҳмонларни Москвага хос шоду-хуррамлик билан яна қизғин ва самимий кутиб олаётир. Партиямизнинг Марказий Комитети номидан, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати номидан, шу залда ҳозир бўлган барча москваликлар номидан венгриялик азиз дўстларимиз Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Янош Кадарни, Венгрия Халқ Республикаси ишчи-деҳқонлар ҳукуматининг раиси ўртоқ Ене Фокни, Венгрия партия-ҳукумат делегациясининг барча аъзоларини самимий табриклайман. Азиз дўстлар, Совет Иттифоқига қилган визитингизни партияларимизни, давлатларимизни, халқларимизни бирлаштириб турган қардошларча муносабатларни, дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантириш ва кучайтиришда янги муҳим босқич деб ҳисоблаймиз.

Венгрия делегацияси билан олиб борган музокараларимиз, дейди Л. И. Брежнев, халқаро ҳаётнинг асосий проблемалари юзасидан партияларимиз ва ҳукуматларимизнинг қарашлари тамомила бир хил эканлигини яна бир марта тасдиқлади. Бу музокаралар совет—венгер муносабатларига доир бир қанча муҳим масалаларни муҳокама қилиш ва мамлакатларимиздаги ички қурилишнинг галдаги баъзи вазифаларини ҳал этиш тажрибасини айрибошлаш имконини берди.

Совет Иттифоқининг коммунистлари ва бутун халқимиз социализм қурилишида Венгрия Халқ Республикаси эришган катта муваффақиятлар билан қувонадилар. Совет кишилари қардош Венгрия партияси ва ҳукумати раҳбарларининг, шу ерда ҳозир бўлган азиз меҳмонларимиз Янош Кадар ва Ене Фок ўртоқларнинг ана шу муваффақиятларни қўлга киритишдаги буюк хизматларини яхши биладилар ва ғоят қадрлайдилар.

Янги Венгриянинг буюк муваффақиятларини шу жиҳатдан ҳам кўпроқ ҳурмат қиламизки, 12 йил муқаддам, ички ва халқаро реакция кучлари Венгриядаги социализм позицияларига жон-жаҳди билан ҳужум қилган вақтда венгер коммунистлари ва мамлакатимиздаги барча меҳнаткашлар қандай синовларни бошдан кечирганлигини биламиз ва яхши эсда тутамиз.

Нотиқ сўзини давом эттириб айтадики, коммунистлар, барча совет кишилари ўтган йилларда эришилган буюк ғалабаларга таяниб, коммунистик қурилиш планлари ва вазифаларини амалга ошириш соҳасида жуда катта иш қилмоқдалар.

Социалистик хўжалик юритишнинг ленинча принципларини изчиллик билан қўлланиш ва янада ривожлантириш, барча ходимларнинг ижодий ташаббуси ва активлигини рағбатлантириш, ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатларини жадаллаштириш учун янги имкониятлар очиб берди. Беш йиллик план топшириқлари муддатидан илгари бажарилади, деб ўйлаш учун ҳамма асосларимиз бор.

Кейинги йилларда қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда ҳам ижобий силжишлар рўй берди. Деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш анча кўпайди. Колхоз ва совхозларнинг экономикаси бирмунча мустаҳкамланди.

Социалистик экономиканинг юксалиши меҳнаткашлар реал даромадларининг анча ўсишини таъминлади.

Совет халқининг эришган муваффақиятлари ленинчи Коммунистик партиянинг фаолияти билан чамбарчас боғланган. Жамиятнинг барча табақалари партиянинг сиёсатини тамомила маъқуллаб, қўллаб-қувватламоқдалар, деди Л. И. Брежнев. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ҳам, Венгрия Социалистик ишчи партияси ҳам қардош социалистик мамлакатларнинг ҳар томонлама мустаҳкам ҳамкорлигига муваффақиятли суратда социализм қуришнинг муҳим шарти деб ҳисоблайдилар. Бизнинг партияларимиз бир-бирлари билан маҳкам алоқа боғлаб, социалистик ҳамдўстлик ва жаҳон коммунистик ҳаракатининг бирлигини мустҳкамлаш учун актив кураш олиб бормоқдалар. Бизнинг давлатларимиз халқаро майдонда ҳамжиҳат бўлиб бирга ҳаракат қилмоқдалар.

(Давоми 2-бетда).

САБЗАВОТЧИЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Область партия комитети ва область ижроия комитети давлатга сабзавот, картошка, мева сотиш юзасидан районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақа натижаларининг 1968 йил 1 июлгача бўлган якунларини кўриб чиқиб, **карор қилдилар.**

Ўзбекистон КП область комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроқлари **Калинин районига** (район партия комитетининг биринчи секретари **Камолов**, район ижроия комитетининг раиси **Тожиев**, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи **Убайдуллаева**, район комсомол комитетининг секретари **Раҳимжонова**, тайёрлов идорасининг директори **Азизов** ўртоқлар) берилди. Бу район давлатга сабзавот етказиб бериш йиллик планини 25.4 процент, картошка тайёрлаш планини 37.6 процент ва мева етказиб бериш планини 2,4 процент бажарган.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Калинин районидаги **«Қорасув» совхозига** (директори **Дадахўжаев**, партия ташкилотининг секретари **Ёқубова**, ишчилар комитетининг раиси **Икромов**, бош агрономи **Азимхўжаев**, бош инженери **Пак** ўртоқлар) берилди. Бу совхоз йиллик сабзавот тайёрлаш планини 39.5 процент, картошка тайёрлаш планини эса 127.8 процент бажарган.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Калинин районидаги **«Ленин йўли» колхозига** (раиси **Муҳаммаджонов**, партия ташкилотининг секретари **Раҳимов**, бош агрономи **Боймуҳамедов**, бош инженери **Аҳмедов** ўртоқлар) берилди. Колхоз давлатга сабзавот етказиб бериш йиллик планини 36.1 процент, картошка сотиш планини 26.8 процент ва мева етказиб бериш планини 15.7 процент бажарган.

УЧ БАЙРОҚ ҚЎЛИМИЗДА

Совхозимиз коллективи давлатга ғалла етказиб бериш планини 307,4 процент бажардилар.

Бригадамизнинг 2175 гектар ғалла майдони бор. Шу ерларнинг ҳар гектаридан 8.5 центнердан дон олиш планлаштирилган. Ҳозиргача гектаридан 12,6 центнердан ғалла йиғиб олинди. Бу пландагидан 4,1 центнердан ошиқдир. Шундай қилиб, пландаги 1848,7 тонна ўрнига 2733 тонна ғалла йиғиб олинди.

Меҳнатимиз беҳуда кетмади. Эришилган ғалаба учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг, Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитетининг ҳамда район партия комитети ва район ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритдик.

Айдар МОВЛОНОВ,
«Галақудуқ» совхози ғаллачилик бригадасининг бошлиғи.

ҒАЛЛАЗОР ПЕШҚАДАМЛАРИ

Бекобод районида бир қатор хўжаликлар ғалла тайёрлашда, ғаллани тез ва нобуд қилмай йиғиштириб олишда пешқадамлик қилмоқдалар. Дзержинский номли колхозда ғалла тайёрлаш плани ҳозиргача 205 процент адо этилди. Ленин номли, Навоий номли колхозлар, «Чаноқ» совхози ҳам ғалла тайёрлашда илғорлар қаторида бормоқдалар.

Ғаллани тез йиғиштириб олишда комбайнчилар зўр маҳорат кўрсатиб ишламоқдалар ва юксак натижаларни қўлга киритмоқдалар. Навоий номли колхоз комбайнчиси А. Абдуқодиров 120 тонна, М. Ҳасанов 150 тонна, Дзержинский номли колхоз комбайнчиси В. Трибунский 180 тонна, «Чаноқ» совхозидан М. Султонов 150, А. Субхоновлар 200 тонна ғалла янчиб бердилар. Район хўжаликларида бундай пешқадам комбайнчилар кўп.

Суратда: Юқори Чирчиқ районидаги «Гулистон» колхозида ғалла ўрим-йиғими.

Н. Тўраев фотоси.

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

Тошкентдаги саноат корхоналарининг кекса кадр ишчилари 3 июлда Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиумига келишди. Уларга тантанали вазиятда республика Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари топширилди. Улар кўп йил мобайнида қилган фидокорона меҳнатлари учун шу мукофотларга сазовор бўлган эдилар. Алоқачилар, давлат кончилик техника назорати ходимлари ва бошқа бир қанча ташкилотларнинг ходимлари ҳам шундай мукофотлар олдилар.

Фан ва маданият арбоблари, халқ хўжалик мутахассисларининг катта группасига Ўзбекистон ССРнинг Фахрий унвонлари берилганлиги тўғрисидаги ёрлиқлар ва кўкракка тақиладиган тегишли нишонлар берилди.

Республика Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин мукофотларни топшириб, ўртоқларга сиҳат-саломатлик, ишда янги муваффақиятлар тилади. Мукофотланганлар ўз ишларига юксак баҳо берилганлиги учун партия ва ҳукуматга самимий миннатдорчилик билдирдилар. (ЎзТАГ).

МЕҲНАТ ГАШТИ

Оппоқ тонг ҳарир пардасини пахтазор узра сочган пайтда Мирҳожи далада меҳнат гаштини сураётган эди. Унинг «пўлат оти» эгатлараро олга интиларди.

Ҳа демай, қуёш ўз ётоғидан бош кўтаради, ёш ниҳоллар япроғида шабнам ялтирайди. Эсаётган майин шабада Мирҳожи бошқараётган тракторнинг наърасини узоқ-узоқларга олиб кетади.

Трактор карта четида тўхтади. Мирҳожи культивация қилинган майдонларга кўз югуртирди. Ғўза пайкаллари яхши етилгани учун культивация сифатли бўляпти.

I — «Далварзин» совхозининг 8-бўлимидаги бу звенода тонг ана шундай бошланади. Сувчи Маматқул Йўлдошев ҳар бир туп ғўзани саратон сувига қондириш учун ошиқса, звено бошлиғи ғўза қатор ораларини юмшатишга ҳаракат қилади. Звенонинг бошқа меҳнатсеварлари ҳам тонгни пахтазорда кутиб олишади. Қуёш тоғлар ортидан мўралагунча улар бир кунлик мўлжалланган ишнинг ярмини бажариб қўйишади.

Шунинг учун ҳам звенонинг барча майдондаги ғўзалари барқ уриб ўсаяпти. Кун сайин шонага шона қўшилаяпти.

Беш йилликнинг шонли учинчи йилида 103 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 26.5 центнер ўрнига 28 центнердан «оқ олтин» етиштириб берамиз! Бу звено пахтакорларининг юрак даъвати билан ўз зиммаларига қабул қилган мажбуриятларидир. Ваъда вафоси билан деган нақл звенонинг ҳар бир ишчиси қалбига жо бўлиб кетган.

Звенода бу йил ҳам барча дала ишлари агротехника қоидалари асосида амалга оширилмоқда. Шу кунгача барча майдондаги ғўзалар икки марта озиқлантирилиб суғорилди. Озиқлантириш даврида гектарига 100—150 килограммдан селитра солинди, культивация, ёввойи ўтлардан тозалаш ишлари вақтида бажарилаётир. Ҳозир звенонинг 50 гектардан зиёдроқ майдондаги ғўзалари учинчи сувдан чиқди. Бу ишда миришкор сувчилардан М. Йўлдошев, Ғ. Ғозиев каби меҳнатсеварлар жонбозлик кўрсатишмоқда.

Звенонинг О. Шаматова, П. Исматуллаева, Г. Умаровалар сингари ўнлаб азаматлари, айниқса ғўза парваришида, самарали меҳнат қилишмоқда.

Звено бошлиғи, механизатор Мирҳожи Парпиев ўз «пўлат оти» билан пахтазорда меҳнат гаштини сурмоқда. Ҳар тонг у далага отланар экан, қалби севинчларга тўлади. Яшил денгиздек чайқалиб турган пайкал механизатор йигитнинг руҳини кўтаради.

Ф. ЗИЕДУЛЛАЕВ.
Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхози.

ЎҚИТУВЧИЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ СЪЕЗДИ

2 июлда Кремлдаги Съездлар саройида ўқитувчиларнинг Бутуниттифоқ съезди очилди.

СССР Маориф министри М. А. Прокофьев «Ўрта умумий таълим мактабларининг аҳволи ва уларнинг ишини янада яхшилаш чоралари тўғрисида» доклад қилди.

Доклад юзасидан бошланган музокараларда Москва шаҳар халқ маорифи бўлимининг мудири Г. Л. Асеев биринчи бўлиб сўзга чиқди.

Сўнгра Киевдаги 82-мактаб муаллимаси Н. А. Циганенко, Минск шаҳридаги 91-ўрта мактаб муаллимаси Р. Г. Борисова, Қозоғистондаги Ленинский путь номли ўрта мактаб муаллимаси Р. Т. Тиесова, Боку шаҳридаги 190-мактаб директори С. А. Тагиева, Ереандаги Горький номли мактаб муаллими В. П. Арутюнян ўртоқлар сўзга чиқдилар.

РСФСР Маориф министри А. И. Даниловга сўз берилди.

СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари С. В. Михалков минбарга чиқиб, ёзувчилар билан муаллимлар битта идеология фронтининг жангчилари эканлиги, шу сабабли ёш авлодни тарбиялаш масъулиятига ёзувчилар ва муаллимлар баб-баравар шерик эканликлари ҳақида тўхталиб ўтди.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари Р. Нишонов мактаблар қурилишини кенгайтириш масалаларига тўхталиб ўтди. Ҳозирги вақтда Ўзбекистонда 7 мингта умумий таълим мактаби бор, бу мактабларда 2,5 миллиондан кўпроқ бола ўқимоқда.

Молдавиянинг Тирасполь районидаги ўрта мактаб муаллимаси И. П. Завтур делегатларга қарата республикада умумий саккиз йиллик таълим тўла равишда амалга оширилганлиги ва умумий ўрта таълимга ўтиш вазифалари муваффақиятли ҳал этилаётганлиги устида ҳикоя қилиб берди.

Болгария Халқ Маорифи министри Ганчо Ганеев съезд делегатларини табриклади. Совет ва болгар мактаблари, деди у, битта йўлдан бормоқда. Бизларни айни бир хилдаги масалалар тўлқинлантирмоқда, бизлар айни бир хилдаги вазифаларни ҳал қилмоқдамиз.

Муаллимларнинг Бутуниттифоқ съезди 3 июлда ўз ишини давом эттирди.

Эрталабдан бошлаб СССР Маориф министри М. А. Прокофьевнинг доклади юзасидан музокаралар бошланди.

Шу куни съезд қатнашчилари билан адабиёт ва санъат ходимлари, болалар адабиёти нашриёти вакиллари ўрталарида учрашувлар бўлиб ўтди.

Куннинг иккинчи ярмида Кремлнинг Съездлар саройида ўқитувчиларнинг Бутуниттифоқ съездининг навбатдаги йиғилиши бўлди.

(ТАСС).

ЖАҲОН СТАНДАРТЛАРИ ДАРАЖАСИДА

Тошкент кабель заводи республикамиз пойтахтининг йирик саноат корхоналаридан ҳисобланади. Унинг меҳнатсевар коллективи давлат планларини муттасил ортиғи билан адо этмоқда. Шу йилнинг биринчи ярим йиллик плани ҳам ортиғи билан адо этилди. Қўшимча юзларча минг сўмлик турли-туман кабел буюмлари ишлаб чиқарилди ва истеъмолчиларга юборилди. Маҳсулот сифатини яхшилаш ва ассортиментини кенгайтириш соҳасида ҳам ўрнак бўларли ишлар қилмоқда.

Кабелчилар ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш, поток линияларини жорий қилиш, илғор иш усулларини қўлланишда ҳам катта-катта ютуқларга эришмоқдалар. Натижада маҳсулот ишлаб чиқариш йилдан-йилга кўпаймоқда. Корхонанинг чет эллик мижозлари сони ҳам тўхтовсиз кўпаймоқда. Шу йилнинг бошидан бери кўпчилик халқ демократияси мамлакатлари ва қатор бошқа чет эл давлатларига юзлаб километр узунликдаги кабель буюмлари юборилди.

Мамлакатимиз қатор саноат тармоқларининг ривожланишига ҳам Тошкент кабелчилари муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Янгидан бунёд этилаётган жуда кўп йирик иншоотларда бу корхона маркаси босилган кабелларни кўриш мумкин. Айниқса, саноатнинг етакчи тармоқлари ҳисобланган химия, энергетика, нефть ва газ саноатларида Тошкент кабель заводида чиқарилган маҳсулотлар тобора кенг фойдаланиляпти.

Ҳа, республикамиз фахри бўлиб қолган бу корхона маҳсулотининг довруғи бутун оламга ёйилган. Унга заказ берувчилар тобора кўпаймоқда. Буларнинг ҳаммаси корхонада тайёрланаётган маҳсулот сифатини яхшилаш, унинг жаҳон стандартлари даражасида бўлишига эришиш йўлида тинмай олиб борилган ижодий изланиш натижаларидир.

Заводда ишлаб чиқарилаётган каротаж кабели ўзининг сифатлилиги жиҳатидан кескин ажралиб туради. Шунинг учун ҳам бу кабель жуда чуқур қудуқларни қазишда кенг фойдаланиляпти. Унинг ёрдамида минглаб метр чуқурликдаги турли-туман табиий бойликлар қидириб топилмоқда ва халқ хўжалиги эҳтиёжларига хизмат қилдириляпти. Ҳозирги вақтда ана шу кабель ёрдамида Европа—Осиё қитъаларида етти километр чуқурликдаги қудуқ қазилмоқда. Бу иш Урал ва Волга дарёлари ўртасида ҳамда Ошерон яриморолида олиб борилмоқда. Бу тадбир совет олимларининг ернинг чуқур қатламларида жуда катта нефть бойликлари бор деган фикрларини текшириш имконини беради.

Яқинда корхонага хушхабар келди. СССР Электро-техника саноати министрлигининг экспорт комиссияси заводда ишлаб чиқарилаётган ва жуда чуқур қудуқларни қазиш учун ишлатишга мўлжалланган каротаж кабелининг сифатига юксак баҳо берди. Бу барча кабелчиларни беҳад қувонтирди. Комиссия қарори билан бу кабель сифати жиҳатидан биринчи группага киритиладиган маҳсулотлар қаторидан ўрин олди. Уч километрча чуқурликда бўлган нефть ва газ қудуқларини тадқиқ қилишда ишлатиладиган кабель ҳам сифати жиҳатидан биринчи группага киритилди. Бундай кабеллар Совет Иттифоқи конларида кенг фойдаланиляпти ва яхши самара бермоқда. Бу маҳсулот ҳам каротаж кабели сингари жаҳон бозорида юксак баҳоланмоқда.

Тошкент кабель заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ўз қўлларидан чиқаётган кабель маҳсулотлари айрим турларининг юксак баҳоланганлигига жавобан ишнинг сифат кўрсаткичларини янада яхшилашга астойдил бел боғладилар. Бунинг учун жуда кўп ташкилий-техникавий тадбирларни амалга оширишни мўлжаллаб қўйишибди. Ҳар бир кабелчи маҳсулот тайёрлашни кўпайтириш қатори сифатини яхшилаш имконини берадиган янги-янги имкониятлардан фойдаланишга астойдил интилмоқда. Бу эса давлатга ҳам коллективга ҳам катта фойда келтиради. Чунки маҳсулот сифати қанчалик яхши бўлса, у узоққа чидайди, кўп фойда келтиради. Унинг улгуржи нархи эса ортиб боради. Бундан эса кабелчиларнинг ўзлари моддий манфаат кўрадилар.

М. МАҲМУДОВ.

ДЎСТЛИК ВА ҚАРДОШЛИК МИТИНГИ

(Боши биринчи бетда).

Совет Иттифоқи билан Венгрия ҳамкорлиги партия ва давлат ҳаётининг ҳамма соҳаларида муваффақиятли суратда ривожланиб бормоқда. Иқтисодий алоқалар кенгаймоқда ва бу алоқаларнинг формалари такомиллашиб бормоқда.

Кўп иш қилинди, кўп иш қилинмоқда, лекин ҳали яна кўп иш қилиниши керак. Венгрия Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегациясининг Совет Иттифоқига қилган визити натижасида мамлакатларимизнинг ҳамкорлиги янада кенгайиб боражагига аминмиз.

Халқларимизнинг бунёдкорлик ишлари мураккаб халқаро вазиятда ривожланиб боряпти. Бир томондан, тинчлик, демократия ва социализм кучлари билан, иккинчи томондан реакция, империализм кучлари ўртасидаги кескин кураш давом этмоқда, деб таъкидлайди сўнгра КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари. Ҳар қандай синфий кураш каби бу кураш ҳам ишчилар синфидан, меҳнаткашлардан, барча коммунистлардан ғоят зўр ҳушёрлик ва уюшқоқликни, империалистик реакцияни жиловлаб қўйиш учун бамаслаҳат актив ҳаракат қилишни талаб этади.

Кейинги вақтлардаги воқеалар капитализм системаси жиддий ларзаларнинг янги палласига кирганлигини кўрсатади.

Социал ва ирқий низолар ҳозирги замон капитализмининг қалъаси бўлган Америка Қўшма Штатини кемираяпти. Америка раҳбарларининг АҚШда «буюк жамият» қуриш йўлидаги уринишлари бутун дунёнинг кўз олдида барбод бўлди. Американликларга ваъда қилинган «ялпи фароғат» ирқчиликни авж олдириш, жабр-зулм ва террорни кучайтириш, ҳарбий авантюралар сиёсатидан иборат бўлиб қолдики, булар Америка халқидан неча минглаб кишининг ёстиғини қуритди. Дарҳақиқат, монополистик Америка таназзулга юз тутмоқда. Аммо, унинг ўрнига муқаррар бошқа Америка — меҳнаткаш халқ Америкаси келади. Меҳнаткаш халқ Америкаси қай тариқа мустаҳкамланиб кўтарилиб бораётганлигини кўриб турибмиз. Биз гражданлик ҳуқуқлари учун ҳаракат кенгайиб бораётганлигини кўриб турибмиз. Келгусидаги Қўшма Штатларнинг хўжайини бўладиган ишчилар синфининг садоси тобора баланд кўтарилаётганлигини эшитиб турибмиз.

Европадаги энг йирик капиталистик мамлакатлар ҳам, деб уқтириб ўтади нотиқ, жиддий қийинчиликларга дуч келди. Милитаризм ва реваншизм кучлари активлашиб бораётган Германия Федератив Республикасида худди АҚШ да бўлганидек салбий сиёсий кайфиятлар авж олмоқда. Бонн маъмурларининг очиқдан-очиқ ҳомийлик қилиши билан реваншчи ташкилотлар ва уюшмалар жиноий ишларини давом эттирмоқдалар, бошқа давлатларга қарашли ерлар ошкора талаб қилинмоқда. Германия Федератив республикасида фавқулодда қонунларнинг қабул қилинганлиги меҳнаткашларнинг сиёсий ва социал ҳуқуқларини чеклаш, прогрессив партияларни, прогрессив касаба союзлари ва жамоат ташкилотларини бостириш йўлидаги янги қадам бўлди.

Милитаризм ва фашизмни тиклаш сиёсатига қарши, «фавқулодда қонунлар»га қарши оммавий норозилик, Ғарбий Германиянинг ҳамма қисмларига ёйилиб кетган митинг ва намойишлар Ғарбий Германия ишчилар синфи, барча прогрессив кучлари гитлерчилар «рейхи»нинг фожиали даврларининг такрорланишини истамаётганликларини исбот қилади.

Франция ўз кўлами жиҳатидан мисли кўрилмаган жуда кескин синфий жанглар майдони бўлиб қолди. Франция ишчилар синфи, Франция Коммунистик партияси бу курашга бошчилик қилмоқда.

Буюк Британия кескин молиявий танглик гирдобига тушиб қолди. Италиядаги «сўл марказчилар коалицияси» деб аталган коалиция барбод бўлиб, унинг миси чиқиб қолди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси капитал мамлакатларидаги коммунистлар билан, ишчилар синфи билан, барча меҳнаткашлар билан қардошларча бирдам эканлигини изҳор қилади. Биз қардош ва дўстларимизнинг пролетариат манфаатларини кўзлаб, меҳнаткаш халқ манфаатларини кўзлаб олиб бораётган ҳаққоний курашларида янги муваффақият ва янги ғалабаларга эришувларини тилаймиз. Тараққий этган капиталистик мамлакатларда ишчилар синфининг, меҳнаткашларнинг сиёсий активлиги ўсаётганлиги — замонамизнинг байроғидир. Бу эса, капитализмнинг иши тобора ёмонлашиб бораётганлигини кўрсатади.

Империалистик мамлакатларнинг ҳукмрон доиралари демократик кучларни бостириш ва тоталитар тартибларни ўрнатиш билан бир қаторда ташқи авантюралардан, халқаро кескинликни авж олдириш йўли билан мушкул аҳволдан қутулмоқчи бўладилар.

Америка империализми Вьетнамда аввалдагидек ҳозирда ҳам кучдан фойдаланишга, масалани уруш йўли билан ҳал этишга умид боғламоқда.

Совет Иттифоқи, бошқа социалистик мамлакатлар барча прогрессив кучлар билан биргаликда қаҳрамон Вьетнамнинг озодлик ва мустақиллик йўлидаги ҳаққоний курашини қўллаб келди, ҳозирда ҳам қўлламоқда ва бундан буён ҳам қўллаб-қувватлайберади. Биз курашаётган Вьетнамнинг империалистик агрессияга қарши, ўз ҳаётини вьетнамликларнинг ўзлари истаганча қуриш ҳуқуқи учун олиб бораётган курашига бундан буён ҳам зарур ёрдамни бераверамиз.

Яқин Шарқдаги кескинлик ҳам барҳам топгани йўқ. Бунинг учун АҚШ ва бошқа капиталистик мамлакатлардаги империалистлардан мадад олаётган Исроил экстремистлари жавобгардир.

Бизнинг араб дўстларимиз бундан буён ҳам зарур бўлган ҳамма ёрдам ва мададни беришимизга амин бўла оладилар. Ҳақиқат араб халқлари томонидадир, уларнинг ҳаққоний иши тантана қилади.

Бизнинг партиямиз, Совет Иттифоқи ҳукумати КПСС XXIII съездининг қарорларига, партиямиз Марказий Комитети Пленумларининг қарорларига амал қилиб, халқ манфаатларини кўзлаб, деди Л. И. Брежнев, империализмнинг агрессив сиёсатига қарши чиқиш учун, социализм ва коммунизм қуриш манфаатларига, халқларнинг миллий ва социал озодлиги манфаатларига энг кўп муносиб бўлган халқаро вазиятни вужудга келтириш учун барча восита ва имкониятлардан фойдаланмоқдалар. Совет Иттифоқи халқаро муносабатларда тинч-тотув яшаш принципларини қарор топтириш йўлини изчиллик билан ўтказиб келмоқда. Аммо бизнинг мамлакатимиз империализмнинг халқаро майдонда талончилик қилиши, ўзгаларнинг ишларига аралашиш йўлидаги уринишларига йўл қўймади ва ҳеч қачон йўл қўймайди. Совет Иттифоқи урушни бошлаб берувчиларга бундан буён ҳам қаттиқ зарба беради, тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун, демократия ва социализм учун курашаётганларни қўллаб-қувватлайверади.

Қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, инсониятни жаҳон ядро уруши хавфидан халос қилиш учун кураш — бошқа социалистик мамлакатлар каби Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг асосий таркибий қисмларидан биридир.

Ҳозирги кунда биз бу йўлда янги муҳим маррага чиқиб олдик, деб айтиш мумкин. Ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартнома давлатларнинг кўп йиллар мобайнида зўр бериб қилган ҳаракатлари самарасидир. Мамлакатларнинг кўпчилиги бу шартномани маъқуллади. Бу шартнома 1 июлдан бошлаб имзолаш учун тақдим этилди. Бу — ленинча ташқи сиёсатимизнинг катта ютуғидир.

Биз барча давлатларни ана шу муҳим ҳужжатга имзо чекишга ва шартноманинг мумкин қадар тезроқ кучга кириб, тинчлик ва тараққиёт йўлида хизмат қила бошлаши учун зарур чораларнинг ҳаммасини кўришга чақирамиз.

Бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашни кўзда тутган, ўз сиёсатига содиқ бўлган Совет ҳукумати қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланишнинг кечиктириб бўлмайдиган баъзи конкрет чоралари тўғрисидаги меморандумни яқинда барча давлатларга юборди. Совет Иттифоқи билан АҚШ ҳужумкор стратегик ядро қуролини элтиб қўйиш системаларини ва баллистик ракеталардан мудофаа системаларини комплекс равишда чеклаб қўйиш ва қисқартириш хусусида фикрлашиб олиш тўғрисида ҳам бир битимга келишди.

Европада коллектив хавфсизлик таъсирчан системасини вужудга келтириш Совет Иттифоқи учун, шунингдек Европадаги барча давлатлар учун муҳим аҳамиятга эгадир. Германия Демократик Республикаси ҳам, Германия Федератив Республикаси ҳам ана шу коллектив хавфсизлик системасининг тўла ҳуқуқли қатнашчилари бўлмоғи керак.

Турмуш шуни талаб қилмоқдаки, деди Л. И. Брежнев, барча тинчлик тарафдорларининг, демократия, миллий мустақиллик, социал тараққиёт тарафдорларининг қудратли, жипслашган антиимпериалистик фронти жаҳон империализмининг бирлашган фронтига қарама-қарши туриши керак. Жаҳон социализм системаси, халқаро коммунистик ҳаракат шундай жипсликнинг ядросидир.

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг жипслиги ва биргалашиб ҳаракат қилиши ҳозирги шароитда жуда муҳим аҳамият касб этмоқда. Шу сабабли, Совет Иттифоқи, Венгрия Халқ Республикаси ва бошқа қардош мамлакатлар ана шу бирликни мустаҳкамлаш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқдалар. Қардош партиялар ва давлатлар раҳбарларининг учрашувлари ҳамда суҳбатлари, давлат арбоблари ўртасида ҳар қандай доирада ўрнатиладиган мунтазам алоқалар замонамизнинг асосий масалалари юзасидан муштарак йўлимизни ҳар томонлама муҳокама қилиш ва коллектив суратда ишлаб чиқиш имконини беради. Социалистик мамлакатлар, деб таъкидлади нотиқ, социалистик ҳамдўстликнинг хавфсизлигини таъминлаш масалаларида жуда маҳкам алоқа боғлаб иш кўрмоқдалар. Агрессив НАТО блоки давом эта берар экан, Европадаги социалистик мамлакатларнинг жанговар сиёсий ва ҳарбий иттифоқи — Варшава шартномаси ташкилоти сақланиб, ривожлана беради. Варшава шартномаси социализм позицияларини мустаҳкам ҳимоя қилмоқ учун, шу шартнома ҳамма қатнашчиларининг хавфсизлигини таъминламоқ учун етарли имкониятларга эга эканлигини ҳамма билиб қўйсин.

Қардош социалистик мамлакатлар ўртасидаги муносабатларда ҳарбий ва сиёсий ҳамкорлик билан бир қаторда иқтисодий ҳамкорлик масалалари ҳам катта ўрин олади. Биз социализмнинг шу соҳада берадиган ҳамма афзалликларидан тўла фойдаланишга интиламиз. Шу муносабат билан Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашида қатнашувчи бошқа мамлакатлар каби биз ҳам социалистик мамлакатлар вакилларининг юксак доирада ўтказиладиган кенгашига катта аҳамият бермоқдамиз. Дрездендаги учрашувда шу тўғрида келишиб олинган эди.

Л. И. Брежнев яна бундай деди: Социализм дунёси тўлақонли ҳаёт кечирмоқда, доим ривожланиб, жадал олға бормоқда. Бу — мураккаб ва жуда хилма-хил жараёндир. Баъзи мамлакатлар ўз тараққиёти давомида мушкулликларга дуч келадилар, қийинчиликларни бошдан кечирадилар. Социалистик давлатлар ўртасидаги муносабатларда ҳам проблемалар пайдо бўлмоқда. Коммунистлар бу қийинчиликларни кўриб турибдилар, ана шу проблемаларни кўриб турибдилар ва уларни илмий социализм принциплари асосида ҳал этишга ҳаракат қилмоқдалар.

Бу принципларни тўғри тушуниш ва қаттиқ туриб ҳимоя қилиш жуда муҳим аҳамиятга эга. Биз ҳозирги кунда практикада шу нарсага ишонч ҳосил қилмоқдамизки, жаҳонда социалистик мамлакатлар нечоғлик кўп пайдо бўлса, янги жамият қуриш методлари ҳам шунчалик хилма-хил бўлади, В. И. Ленин башорат қилиб айтганидек, конкрет социал формалар шу қадар кўпроқ хилма-хил бўлади, бу формаларда социалистик ҳаёт тарзи шаклланади.

Биз, коммунистларнинг ҳар биримиз ўз юртимизда, ўз мамлакатимизда социализм ва коммунизм қурмоқдамиз ва буни ўзимизнинг биринчи навбатдаги бурчимиз деб биламиз. Аммо, биз айни вақтда ўз эътиқодларимизнинг моҳияти, кўрган тарбиямиз, қалбимизнинг хоҳиши эътибори билан интернационалистлармиз ва бошқа мамлакатлардаги социалистик қурилишнинг тақдирига, ер юзида социализм ва коммунизм умумий ишига бефарқ қарай олмаймиз ва ҳеч қачон бефарқ қарамаймиз.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси қардош партияларнинг интернационал жипслигига, империализмга қарши курашда ягона сиёсий фронтни ташкил этишга ҳамиша биринчи даражали аҳамият бериб келди ва бермоқда. Коммунистик ва ишчи партияларнинг шу йил Москвада бўладиган янги халқаро кенгаши бу вазифаларни ҳал этишда катта роль ўйнаши керак. Кенгашда 60 дан ортиқ партия қатнашади. Кенгаш олдидан кўрилаётган тайёргарлик замонамизнинг актуал проблемаларини биргаликда муҳокама қилишдан коммунистларнинг ғоят манфаатдор эканлигини кўрсатди. Бу кенгаш марксчи-ленинчи партияларнинг бирдамлигини мустаҳкамлашда муҳим босқич бўлиб қолади, деб ишонч билдиришга тўла асос бор.

Ҳозирги пайтда Венгрия Социалистик ишчи партиясининг компартиялар халқаро кенгашига тайёргарлик ишида катта роль ўйнаётганлигини алоҳида таъкидлаб ўтишни истар эдик. Венгрия социалистик ишчи партиясининг ҳозирги вақтда кўрсатаётган зўр ғайрати, унинг марксчи-ленинчи партияларни жипслаштиришга қаратилган актив ишлари венгер ўртоқларимизнинг позициялари принципиал позициялар эканлигини, уларнинг пролетар интернационализмига чексиз содиқ эканликларини яна бир марта яққол тасдиқлайди.

Совет Иттифоқи билан халқ Венгрияси ўртасида, КПСС билан Венгрия Социалистик ишчи партияси ўртасида вужудга келган дўстлик ҳар биримиз учун яқин ва азиздир. Бу дўстлик биргаликда қозонган ютуғимиздир. Бу дўстлик мамлакатларимиз учунгина эмас, балки умуман социализмнинг халқаро позициялари учун ҳам муҳим аҳамиятга эгадир. Совет кишилари ана шу қардошлик иттифоқини бундан буён ҳам мустаҳкамлашга қатъий қарор бергандирлар. Биз Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетига, Венгрия Халқ Республикаси ҳукуматига ва давлат мажлисига, қардош мамлакатингизнинг коммунистларига, барча меҳнаткашларга қизғин коммунистик саломимизни топширишингизни илтимос қиламиз.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Венгрия Социалистик ишчи партияси, Венгрия Халқ Республикаси шарафига, бузилмас совет-венгер дўстлиги шарафига табрик сўзлари айтди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев нутқи зўр эътибор билан тингланди ва кўп марта қарсаклар билан бўлиниб турди.

Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Янош Кадар минбарга чиққанида Съездлар саройида яна гулдурос қарсаклар бошланди.

Ҳурматли ўртоқлар! Азиз совет дўстларимиз! — деди Янош Кадар. Бизнинг делегациямиз бир ҳафтадан бери Совет Иттифоқида турибди. Шу вақтнинг бир қисмини биз меҳмондўст Москвада маза қилиб ўтказиб, муштарак ишларимиз тўғрисида музокаралар олиб бормоқ учун бу ерда раҳбар совет ўртоқларимиз билан бир неча марта учрашдик; сўнгра Волгоградда бўлиб, Сталинград жанги қаҳрамонлари хотирасини ҳурматладик, шунингдек Эстония Совет Социалистик Республикасининг пойтахти — Таллин шаҳрини бориб кўрдик.

Қилган визитимиздан, музокаралардан мамнун бўлдик ва буларнинг натижаларига юксак баҳо бермоқдамиз. Биз борган жойларнинг ҳаммасида, йўлимиз тушган ҳамма жойда венгер коммунистларига, социализм қураётган венгер халқига бўлган ҳурматни кўриб, совет халқининг ҳақиқий дўстлигини ҳис қилиб ғоят хурсанд бўлдик.

Делегациямиз қилган визитнинг мақсади алоқаларимиз ва ҳамкорлигимизни кенгайтиришдан, халқларимизнинг дўстлигини янада мустаҳкамлашдан иборат бўлди. Биз бу мақсадга эришдик ва ўз вазифамизни муваффақиятли бажардик деб ўйлаймиз. Бунга совет ўртоқларимиз ҳам шундай ният билан иш қилганликлари кўп жиҳатдан ёрдам берди. Бизнинг ишимизга, аввало, бирлигимизнинг мустаҳкамлиги, венгер—совет дўстлигининг бузилмаслиги, идеялар, манфаатлар ва мақсадларнинг муштараклиги ёрдам берди. Халқларимизнинг дўстлиги тўхтовсиз ривожланиб бормоқда ва ҳозирги кунда бу дўстлик ҳар қачонгидан кўра ҳам мустаҳкамроқ.

Делегациямиз дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантириш тўғрисида совет халқининг вакиллари билан музокаралар олиб борганида, Венгрия ишчилар синфининг, барча венгер меҳнаткашларининг манфаатларига, истак-орзуларига ва иродасига мувофиқ ҳаракат қилди.

Ҳозирги кунда ҳамкорлигимизни кенгайтириш устида ўн минглаб ва юз минглаб кишилар меҳнат қилмоқда. Совет—венгер дўстлиги халқларимизнинг шу сўзнинг тўла маъносидаги дўстлиги бўлиб қолди, бу дўстликни миллион-миллион кишилар ардоқлаб, йилдан-йилга мустаҳкамламоқда.

Венгер халқи, деб давом қилди Янош Кадар, совет кишиларининг ажойиб ва фидокорона меҳнатини зўр хайрихоҳлик билан кузатиб турибди ва уларнинг бутун дунёга машҳур муваффақиятларини юксак даражада қадрламоқда. Шу визит вақтида бизнинг делегациямиз ўзининг шахсан, бевосита олган таассуротларига асосланиб, Совет Иттифоқининг халқ хўжалиги нақадар тез суръатлар билан ривожланаётганига яна бир марта қаноат ҳосил қила олди. Москва, Волгоград, Таллин, барча совет шаҳарлари нақадар ҳайрон қоларлик кўламда қурилаётганлигини ўз кўзи билан кўришга муваффақ бўлди. Сизларни биз, эришган муваффақиятларингиз билан халқимиз номидан чин кўнгилдан қутлаймиз. Биз, венгерлар совет халқининг КПСС XXIII съезди директиваларини бажариб, партия раҳбарлигида коммунистик қурилишда совет халқлари буюк оиласининг бахт-саодати йўлида, социалистик тузумнинг шон-шавкати йўлида янгидан-янги муваффақиятларга эриша беришини астойдил истаймиз.

Бизда, Венгрия Халқ Республикасида халқ социалистик жамиятни тўла қуриб олишдан иборат буюк иш устида қатъият ва дадиллик билан меҳнат қилмоқда. Мустаҳкам социалистик муносабатларга асосланган тартиб, стабиллик ва осойишталик 1968 йилги Венгриянинг характерли белгиси бўлиб қолишини бундан ўн йил чамаси муқаддам 1956 йилдаги контрреволюцион исён авж олиб турган кунларда камдан-кам киши хаёлига келтира олар эди. Лекин шунга қарамай, ҳақиқатан шундай бўлиб чиқди, бунга, аввало, шу туфайли эришилдики, партия ишчилар синфининг, бутун халқнинг мададини қозониб, догматизм ва ревизионизмни тугатди, контрреволюцион буржуа кучларни сиёсий жиҳатдан яккалаб қўйиб, тор-мор келтирди.

Партия омма билан маҳкам жипслашиб ишламоқда. Ватан халқ фронти ҳаракати миллатимизнинг, жамиятимизнинг барча ижодий кучларини сиёсатимиз руҳида, мамлакатнинг барча меҳнаткаш табақалари билан иттифоқ бўлиб, муштарак мақсадимиз бўлган социализмга эришиш манфаатларини кўзлаб ўз бағрига олмоқда ва бир бутун қилиб жипслаштирмоқда. Шу жипслашиш туфайли халқимиз ўз ватанини социалистик негизда ўзгартириш кенг иш фронтида катта муваффақиятларга эришди. Мамлакатимиз озод қилинганидан бери Венгрияда саноат ишлаб чиқариши 6 баравар кўпайди, кейинги 10 йил ичида эса икки баравар кўпайди 10 йил ичида биз қишлоқ хўжалигини социалистик негизда қайта қуриб, кейинги даврда ҳам қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни 25 процент кўпайтирдик. Тузумимизни мустаҳкамлаб олиб, социалистик жамият негизларини вужудга келтирдик ва бунёдкорлик меҳнатининг ҳамма соҳаларида катта тараққиётга эришдик.

Венгрия Халқ Республикасида социалистик ривожланишни давом эттирмоқ учун шарт-шароит вужудга келтирилган. Бизда ҳал этилмаган проблемалар йўқ, ташвишимиз қолмади, деб бўлмайди. Шу проблемаларнинг бир қисми—ўтмишнинг мероси. Мамлакатимиз озод қилинганидан кейин халқимиз социалистик тузумнинг 20 йилли даврида гарчи мўлжалдаги ишларнинг ҳаммаси ҳали қилинмаган бўлса ҳам, аммо асрий қолоқликни тугатди.

Социалистик қурилиш чоғида йўл қўйилган оғир хатолар ва контрреволюцион исён берган зарар бизни орқага суриб юборди. Бундан ташқари, кўпинча турмушнинг ўзи ҳам янги, аксари қийин масалаларни олдимизга қўймоқда. Бу масалалар, албатта, ҳал қилиниши керак бўлган масалалардир.

Марксчи-ленинчи революцион партия бўлган Венгрия социалистик ишчи партияси изчил, равшан сиёсатни ўтказиб келмоқда. Бизнинг сиёсатимиз ўн йилдан кўпроқ вақтдан бери ўзгармайдиган доимий сиёсат бўлиб келмоқда, лекин партия аҳволни, ижтимоий ривожланишнинг боришини ҳар доим анализ қилиб туришни ва турмуш қўяётган янги саволларга тўғри жавоблар бериб туришни ўзининг бурчи деб ҳисоблайди. Партия ҳокимиятни сақлаб қолиб ва мустаҳкамлаб олганидан кейин шароит етилганлиги сабабли қишлоқ хўжалигини социалистик қайта қуриш масаласини қўйганида ва ҳал этганида мана шу тарзда ҳаракат қилди. Ҳозир ҳам партия иқтисодий ислоҳотни амалга оширишни бошлаб бериб шундай ҳаракат қилди.

Халоскор Совет Армияси, деди нотиқ, халқимизга озодлик ва янги турмуш қуриш имкониятини олиб келди. Шундан кейинги даврда ҳам совет халқи бизга ёрдамлашиб турди, курашда ва бунёдкорлик ишида ҳамиша биз билан бўлди, шодлик ва ғамимизни биз билан бирга тортди. Совет Иттифоқи — интернационализмнинг намунасидир. Биз уни Венгрия Халқ Республикасининг энг содиқ иттифоқчиси ва ҳақиқий дўсти деб биламиз. Халқимиз Совет Иттифоқи бизга қандай яхшиликлар қилганлигини билади ва буни асло унутмайди. Бизларнинг йўлимиз ҳам битта, тақдиримиз ҳам битта. Бирлигимиз ва жипслигимиз келгусида тағин ҳам мустаҳкамроқ бўлиб қолишига аминмиз.

Венгрия—Совет дўстлиги жамиятимизнинг бутун ҳаётига сингиб кетган. Узилмас ва самарали алоқаларимиз муносабатларимиз учун характерли бўлган интернационализм руҳида муваффақиятли ривожланиб, социалистик бунёдкорлик меҳнатида бизга фойда келтирмоқда, ёрдам бермоқда. Партия, давлат йўли билан қилинаётган ҳамда иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлигимиздан ниҳоят даражада мамнунмиз.

Кейинги даврда мамлакатларимиз ўртасидаги товар обороти ҳар йил 15-20 процент ошиб бормоқда. Саноат-тармоқлар ҳамкорлигидаги, жумладан, алюминий ишлаб чиқариш ва автобуслар чиқариш соҳасидаги, шунингдек, ўртоқ Брежнев айтиб ўтган бошқа соҳалардаги тараққиёт анча катта.

Маданият соҳасида ҳам доимий самарали алоқалар, ҳамкорликнинг янги формалари вужудга келмоқда, пайдо бўлмоқда.

Бу сафарги музокаралар вақтида биз совет ўртоқларимиз билан кўпгина муҳим масалалар устида фикрлашиб олдик, мамлакатларимизда социализм ва коммунизм қуриш тажрибаларини, икки томонлама муносабат ва халқаро аҳволнинг актуал масалаларини муҳокама қилдик. Бу музокаралар самимий, дўстона вазиятда ўтди, муҳокама қилинган асосий масалаларнинг ҳаммасига бўлган қарашларимиз ва тилакларимиз бир-бирига мос бўлиб тушганлигини, партияларимиз ва ҳукуматларимизнинг позицияси бир хилда эканлигини ҳар иккала томон мамнуният ҳисси билан яна бир марта қайд қилишга муваффақ бўлдилар.

Музокаралар ҳамкорлигимизни ривожлантиришга ёрдам берди. Дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида катта аҳамиятга эга бўлган шартномани ўтган йил сентябрь ойида Будапештда яна йигирма йил муддатли қилиб имзоладик. Ҳозирги вақтда биргаликда қилаётган ишимиз ўша шартноманинг қоидалари ва руҳига мувофиқ тарзда ўтди. Биз бундан буён ҳам Совет Иттифоқи билан Венгрия Халқ Республикасининг ҳар томонлама ҳамкорлигини биргаликда кенгайтиришни, партияларимиз ва халқларимизнинг бирлиги. Венгрия—Совет дўстлиги тағин ҳам мустаҳкамроқ бўлиши, абадий ва бузилмас дўстлик бўлиб қолиши учун ҳамма чораларни кўришга қатъий ният қилиб қўйганмиз.

Сўнгра ўртоқ Янош Кадар халқаро аҳвол масалаларига тўхталиб ўтди.

Америка империалистлари ўз чегараларидан кўп минг километрлаб олисда бўлган Жанубий Вьетнам аҳолисига қарши қирғин уруш олиб бормоқдалар ва Вьетнам Демократик Республикасига қарши бир неча йилдан бери қуролли ҳужум қилиб турибдилар. Вьетнам халқининг қаҳрамонона кураши, унинг мустамлакачиларга ва уларнинг малайларига кўрсатаётган жуда катта қаршилиги бутун дунёда ҳаммани қойил ва ҳайратда қолдирмоқда. Социалистик мамлакатларнинг халқлари, шу жумладан венгер халқи ҳам қардош Вьетнам халқига мумкин бўлган ҳамма ёрдамни қўлларидан келганча бериб келдилар ва бундан буён ҳам бераверадилар.

Қўлига қурол олган Вьетнам халқи қаҳрамонларча қаттиқ курашиб, ўз ватанини, озодлигини, ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини ҳимоя қилмоқда. Биз вьетнамлик қардошларимизнинг курашига, уларнинг Америка агрессорлари Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишни, барча уруш ҳаракатларини сира кечиктирмай ва ҳеч бир шартсиз тўхтатсин, деган ҳаққоний талабларига тўла равишда бирдам эканлигимизни билдирамиз.

Тинчликсевар кучлар Яқин Шарқдаги танг вазиятни юмшатиш учун ҳам ҳамма чораларни кўришлари лозим. Европа қитъасида хавфсизликни таъминлаш масаласи венгер халқига яқин ва бевосита алоқадор масаладир. Германия Федератив Республикасининг ҳукмрон доиралари Америка Қўшма Штатлари ҳукуматининг ёрдамига таяниб ўтказиб келаётган милитаристик ва реваншчилик сиёсати бу йўлда катта тўсиқ бўлиб турибди. Бонн ҳукумати дипломатия ва давлатлараро муносабатлар соҳасида найранглар ишлатишга уринмоқда. У Германия Федератив Республикасини демократик, тинчликсевар давлат қилиб кўрсатмоқчи. Бироқ, унинг сўзлари билан қилаётган ишлари ўртасида ер билан осмонча фарқ бор. Буни прогрессив кучлар бостирилаётганлиги, янги фашистларнинг фаолияти учун тобора кенг йўл очиб берилаётганлиги кўрсатиб турибди.

Германия Демократик Республикасида қурилаётган ва мустаҳкамланиб бораётган жамият бутун герман халқининг келажагидир. Биз Германия Демократик Республикасининг халқи ва ҳукумати билан бирдам бўлиб, унинг Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан иттифоқни мустаҳкамлаган ҳолда ўз суверенитетини ҳимоя қилиш учун ва Ғарбий Германия милитаризмига қарши олиб бораётган курашини қўллаб-қувватламоқдамиз.

Европада тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш мақсадида қитъамиздаги барча прогрессив кучларни қўллаб-қувватламоқдамиз.

Совет Иттифоқи ва бошқа бир қанча социалистик мамлакатлар халқаро кескинликни юмшатишга, уруш бошланиб кетиш имкониятини йўқотишга қаратилган конструктив таклифларни кўп марталаб кўтариб чиқдилар. Биз ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартномани ҳам мана шундай ташаббускорлик чораларидан деб биламиз. Биз аввал бошданоқ шундай шартнома тузишни талаб қилиб келдик ва кечагина унга имзо чекдик. Бу шартнома Бирлашган Миллатлар Ташкилотида ёппасига муҳокама қилинаётганида фақат тўрт мамлакат унга қарши овоз берди, холос. Шу сабабли биз шартноманинг аҳамиятини ҳисобга олиб, унга катта давлатларнинг ҳаммаси, шу жумладан, турли сабабларга кўра ҳозирча уни имзоламай турган давлатлар ҳам қўшилади, деб умид қиламиз.

Социалистик мамлакатларнинг бирлиги, ички мустаҳкамлиги, Совет Иттифоқи билан муносабатлари, деди Янош Кадар, ҳозирги вақтда бутун халқаро ҳаётда ўз изини қолдираётган ғоят катта аҳамиятга эгадир. Буни ҳатто империалистлар ҳам тушуниб турибди. Улар бизга қарши пропаганда уруши олиб боришга жуда кўп маблағ сарфламоқдалар, ғоявий парокандалик туғдирмоқ ва шу тариқа социалистик мамлакатлар ўртасидаги алоқаларни бузмоқ, тараққиёт кучлари сафида саросималик туғдирмоқ, бутун дунёдаги антиимпериалистик кучларнинг жипслашувига халақит бермоқ учун махсус «илмий тадқиқот» институтларини ташкил этмоқдалар. Улар социалистик мамлакатларнинг сафларини бузмоқ учун, аввало, миллатчиликни авж олдиришга, миллий адоват уруғларини сочишга уринмоқдалар. Улар шу мамлакатларни Совет Иттифоқидан ажратиб олишни ва бир-бирига қарама-қарши қилиб қўйишни ўзларига асосий мақсад қилиб олганлар. Мана шундай душманлик ҳаракатлари олдида биз изчил ғоявий кураш олиб боришимиз, социалистик мамлакатлар ташкилотини, улар ўртасидаги икки томонлама ва кўп томонлама ҳамкорликнинг ҳамма формаларини мустаҳкамлай боришимиз, такомиллаштира боришимиз лозим.

Социалистик мамлакатлар бирлигини, шу жумладан, Варшава шартномаси ташкилотини ва Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашини мустаҳкамлашни Венгрия социалистик ишчи партияси Марказий Комитети ва Венгрия Халқ Республикаси ҳукумати ҳозирги вазиятда биргаликда бажаришимиз лозим бўлган энг муҳим вазифамиз деб ҳисоблайдилар.

Бирор мамлакатда социализмни социалистик мамлакатлардан ажралган ҳолда қуришни ва ҳатто коммунистларсиз социализм қуришни пропаганда қилишдан иборат ҳар қандай буржуача, майда буржуача ва анархистларча уринишларга қарши тинмай кураш олиб бориш зарурлигини мавжуд тажрибамиз бизга очиқ кўрсатиб турибди. Советларга қарши коммунизм бўлиши мумкин бўлмаганидек, коммунистларсиз социализм ҳам бўлиши мумкин эмаслигини тарих исботлаб берди ва исботламоқда.

Миллатчилик йўлига думалаб кетган ва майда буржуача сохта революцион идеяларни тарқатиб, бузғунчиликдан иборат кўпорувчилик ишларини олиб бориб, объектив равишда империалистларга қўл келаётган, жаҳондаги прогрессив ҳаракатларга катта зарар етказган ва етказаётган Хитой раҳбарлари гуруҳи зиммасига, деди нотиқ, ҳозирги халқаро вазиятда тарих олдида катта масъулият тушмоқда. Ҳозир яна мода бўлиб қолган миллатчилик билан пайванд қилинаётган майда буржуача революционлик бошқаю, пролетарча революционлик бошқа. Хитойда «маданий революция» деб ном берилган шов-шувнинг на маданиятга, на революцияга ҳеч қандай алоқаси йўқ, миллатчилик, анархия, вайронгарчиликнинг ёвуз кучига кенг йўл очиб беришдан бошқа ҳеч нарса эмас.

Социализмнинг, пролетар интернационализмнинг, марксизм-ленинизмнинг ҳар бир мамлакатдаги ҳақиқий тарафдорларининг бурчи шуки, улар партиянинг сиёсатини ва идеологиясини ўнг ва «сўл» бузишларнинг ҳаммасидан ҳимоя қилишлари лозим. Майда буржуача сохта революционликка, миллатчиликка, миллий маҳдудланишга, шовинистик адоватга, ҳар хил душманлик қарашларига қарши курашни ҳам кенг миқёсда олиб бориш зарур, деб таъкидлади Янош Кадар.

Бизнинг дунёқарашимиз, назариямиз, марксизм-ленинизм бизнинг энг зўр қуролимиздир. Социалистик мамлакатларда ҳатто ҳокимиятни қўлда ушлаб турган бўлсамиз ҳам, биз аввало, ўз сиёсатимизни ғоявий қурол билан ўтказамиз ва ҳимоя қиламиз. Аммо, синфий душманларимиз зўрлик ишлатиб, ташкилий чиқишлар қилишга киришиб, социалистик тузум асосларига ҳужум қилар эканлар, социализм ишини, ишчилар синфининг ишини ҳимоя қилмоқ учун биз ҳам ҳокимиятимизни ишга солишимиз керак, бу бизнинг бурчимиз ва бундай қилишга ҳақимиз бор.

Жаҳонда икки ижтимоий система ўртасида, шунингдек социалистик мамлакатлар ичида ҳам социализм учун, одамларнинг кўнглини, ақлини, онгини мафтун қилиш учун сиёсий, идеологик кураш авж олдирилмоқда. Социализм ғалаба қилиши билан, унинг янада ривожлана бориши давомида синфий кураш ўз-ўзидан кескинлашаверади, деган тезисни рад қиламиз. Бироқ, маълум ҳолатлар мавжуд бўлганида бу кураш кескинлашувини, тағин ҳам мураккаб шаклларга кираётганлигини ўзимизнинг курашимиз ва бошқа социалистик мамлакатларнинг тажрибаси кўрсатиб турибди. Бу кураш мамлакатларнинг қай бирида авж олмасин, Венгрия социалистик ишчи партияси шу вазиятда ҳам коммунистлар билан, ишчилар синфининг ҳокимиятини, социализм ишини догматикларнинг, ревизионистларнинг, синфий душманнинг ҳамлаларидан ҳимоя қилаётганлар билан ўзининг тўла бирдам эканлигини билдиради. Бу курашнинг моҳияти бизга тушунарли ва биз ҳар томонлама интернационал ёрдам кўрсатишга тайёрмиз.

Кейинги вақтларда халқаро ишчилар ҳаракатида бирликка интилиш кучайиб бормоқда. Қардош партияларнинг Будапештда февраль ойида бўлиб ўтган маслаҳат учрашуви бунинг муҳим ифодаси бўлди. Ана шу учрашувда шу йил ноябрда Москвада коммунистик ва ишчи партияларнинг халқаро кенгашини чақириш тўғрисида келишиб олинди. Маслаҳат учрашувининг қатнашчилари антиимпериалистик курашнинг асосий масалаларида халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлигига эришиш зарур деган фикрга келдилар.

Венгрия социалистик ишчи партияси ҳам ишчилар ҳаракатининг бирлигини қайта тиклаш ишига ўз ҳиссасини қўшишга ҳамиша интилиб келди. Бундан буён ҳам у шундай қилишга интилаверади. Биз шу нарсага ғоят аминмизки, коммунистик ва ишчи партияларнинг Москва кенгаши бирликка олиб борадиган йўлдаги муҳим босқич бўлади, бутун жаҳонда кенг антиимпериалистик фронтни кенгайтириш ва активлаштириш имкониятини яратиб беради ва бу билан социализм ишига, инсоният тараққиётига ва тинчлик ишига хизмат қилади.

Пировардида Янош Кадар бундай деди:

Хайрлашар эканмиз, қардош партиямиз бўлган КПССга, чин дўстимиз ва иттифоқчимиз Совет Иттифоқига яна катта муваффақиятлар, коммунистик қурилишда янги ютуқлар, халқаро майдонда — бутун дунёда тинчлик учун курашда ҳам янги муваффақиятлар тилаймиз. Бутун совет халқига чин кўнгилдан катта муваффақиятлар, бахт-саодат ва тинчлик тилаймиз.

Янош Кадар шонли Совет Иттифоқи Коммунистик партияси яшасин, улуғ Совет Иттифоқи яшасин, венгер ва совет халқларининг мустаҳкамланиб бораётган қардошлиги ва бирлиги яшасин. Венгрия—Совет дўстлиги яшасин деб хитоб қилди.

Ўртоқ Янош Кадар нутқи зўр эътибор билан тингланди ва бир неча марта қарсаклар билан бўлиниб турди.

В. В. Гришин барча москваликлар номидан гапириб, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва совет халқи шаънига самимий сўзларни айтганлиги учун Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Янош Кадарга қизғин ташаккур изҳор қилди.

Кремлдаги Съездлар саройида ўтказилган бу митинг Совет Иттифоқи билан Венгрия Халқ Республикаси жипслигининг, ҳар иккала қардош партия, ҳар иккала қардош халқлар бирлигининг кучли намойишига айланди.

(ТАСС).

СОВЕТ — ВЕНГРИЯ МУЗОКАРАЛАРИ

3 июлда Кремлда Совет—Венгрия музокаралари тугалланди.

Музокараларда Совет томонидан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, РСФСР Министрлар Советининг Раиси Г. И. Воронов ва бошқа ўртоқлар иштирок этдилар.

Музокараларда Венгрия томонидан Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Янош Кадар, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Венгрия Революцион ишчи-деҳқон ҳукуматининг раиси Ене Фок, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг секретари Дьердь Ацель ва бошқалар қатнашдилар.

Музокаралар вақтида ҳозирги халқаро вазият ҳақида, шу жумладан Европа хавфсизлиги масалалари юзасидан ҳамда халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг актуал масалалари юзасидан фикрлашиб олинди.

Музокаралар ўртоқлик, самимийлик вазиятда, барча муҳокама қилинган масалалар юзасидан тўла ҳамжиҳатлик руҳида ўтди. (ТАСС).

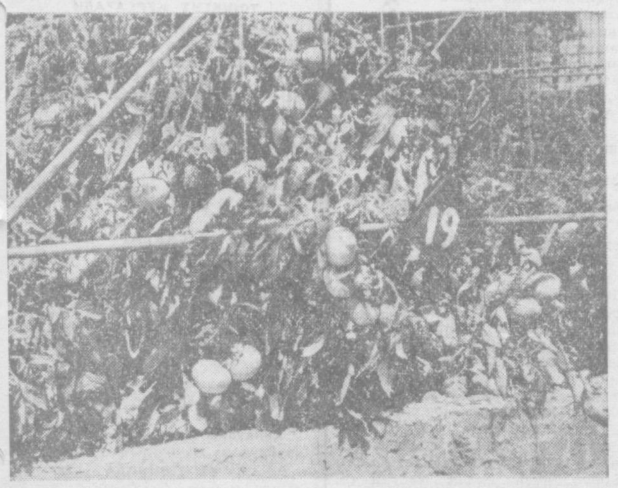

ЯНГИЙЎЛ районидаги Жданов номли колхоз чорвадорлари қишлов учун ҳозирданоқ пухта замин яратмоқдалар. Далаларда хашак ўрим-йиғими қизғин олиб борилмоқда. Юқоридаги суратда ўрим пайтини кўриб турибсиз.

РЕСПУБЛИКА сабзавот-картошка ва полиз экинлари илмий-текшириш институтида автоматик гидропон установкасида помидорнинг турли хил навлари устида ҳар хил тажрибалар ўтказилмоқда. Помидорнинг 27 мартда экилган «Талалихин» нави ҳозир ғарқ пишган. Ҳар квадрат метр жойдан ўртача 25 килограммдан помидор йиғиштириб олинмоқда. Чапдаги суратда «Талалихин» навли помидорларни кўриб турибсиз.

Қ. Розиқов ва Х. Ҳантмуҳамедов фотолари.

(ЎзТАГ).

СОВХОЗ ЮКСАЛМОҚДА

Чотқол ва Қурама тоғ тизмалари ўртасидаги бепоён Оҳангарон водийси бебаҳо хазина, дилларни эркаловчи оромгоҳ жойларга макон. Ҳосилдор ерларни ям-яшил қир-адирларни, ширин-шакар мевазор боғларни айтмайсизми. Бу водий гуллаб-яшнаб бораяпти. Олмалиқ, Оҳангарон сингари янги шаҳарчалар колхоз-совхозларнинг замонавий обод ва кўркам қишлоқлари қад кўтармоқда.

2-«Оҳангарон» совхози ҳам шу водида қарор топган хўжаликлардан бири! Унинг ташкил этилганига 10 йил тўлди. Энди у яхши ишлар қилаётган хўжаликлардан бири бўлиб қолди. Бултурги хўжалик йилида совхоз коллективи 14817 сўм соф фойда келтирди. Дастлабки ғалабадан руҳланган совхоз ишчи-хизматчилари ва мутахассислари умумхалқ мусобақасига қўшилиб Владимир Ильич Ленин туғилганига 100 йил тўлишини муносиб ишлаб чиқариш совғалари билан кутиб олиш учун ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар. Янги марраларни эгаллаш учун интилмоқдалар.

БИРИНЧИ ТАШАББУС

Чорвачилик бу совхознинг асосий ва етакчи тармоқларидан бири. Совхоз коллективи беш йилликнинг учинчи йилида давлатга 305 тонна гўшт, 520 тонна сут, 1 миллион 600 дона тухум, 24 тонна жун сотиш, йил охирида йирик шохли молларни 1385 бошга, қўйларни 11700 бошга, паррандаларни 27000 тага етказиш мажбуриятини олган. Лекин бу мақсадга эришиш учун аввало етарли миқдорда ем-хашак жамғариш лозим. Жамғарилган ем-хашак қанча мўл бўлса, чорва маҳсулоти кўп, унинг сифати аъло бўлади. Шунинг учун совхоз коллективи бир йилда икки йилга етадиган ем-хашак тайёрлаш тўғрисида янги ташаббус бошлади.

Совхоз коллективи йил бошида 2800 тонна силос бостириш, 4800 тонна дағал хашак тайёрлаш мажбуриятини олган эди. Аммо чорвадорлар, ғаллакорлар учун қулай келган бу йилги шароитни ҳисобга олиб совхоз коллективи 9796 тонна дағал хашак тайёрлаш, 3206 тонна беда жамғариш тўғрисида янги мажбурият қабул қилди.

Ҳозир совхознинг ҳамма бригадаларида пичан тайёрлаш қизғин давом этмоқда. Бу ишда 6 та хўжалик ҳисобида ишловчи механизациялашган звено аъзолари фидокорлик кўрсатмоқдалар. 12 трактор ва прицеп 5 та автомашина, 2 та юк ортгич ва бошқа техника воситалари улар ихтиёрида.

Бедадан юқори ҳосил олиш учун қилинаётган ишлар ҳам диққатга сазовор. 254 гектар ердаги бедапоя дискаланиб бирйўла минерал ўғит солинди. Ҳашаротларга қарши чоралар кўрилди. Бедани суғориш ҳам ўз вақтида сифатли ўтказилмоқда. Шунинг учун ҳар гектар ердан 80 ўрнига 120 центнердан беда ўриб олиш мўлжалланмоқда.

Совхоз маъмурияти, партия ташкилоти ва ишчилар комитети ем-хашак тайёрлашда хизмат қилаётган кишиларга қулай маданий-маиший шароит яратиб берди.

Ўрта Чирчиқ район партия комитети 2-«Оҳангарон» совхози коллективининг бу яхши ташаббусини қўллаб-қувватлади. Райондаги барча хўжаликларга улар изидан боришни тавсия этди.

ДОН МЎЛ БЎЛАДИ

2-«Оҳангарон» совхозида бу йил дон мўл бўлади, ҳосилдорлиги ошади. Бу ердаги кишиларнинг ҳаммаси зўр ишонч билан шундай демоқдалар. Бунинг албатта боиси бор. Чунки совхозда бултур ғалла ерлари ўрим-йиғим тамомланиши билан шудгор қилинди. 2624 гектар ерга асосан кузги ғалла экилди. Баҳорда ғалла экилган майдонлар борона қилинди, нам сақлаш тадбирлари амалга оширилди. 1500 гектар ердаги ғалла майдонига самолёт билан суперфасфат солинди. Бундан ташқари баҳорги ёмғир кенг ғалла майдонларида мўл ҳосил етиштиришга ёрдам берди.

План бўйича ҳар гектар ердан 9,5 центнердан ҳосил олиниши керак. Лекин совхоз ғаллакорлари бу йил ҳар гектар ердан камида 14 центнердан ҳосил йиғиб оламиз деб астойдил бел боғлаганлар. План бўйича 2492 ўрнига 4573 тонналик ғалла хирмони кўтарамиз демоқдалар. Бу бултур етиштирилган ғалла ҳосилига нисбатан ҳосилдорлик тенг баробар ошади, деган сўз.

Мамат Мадалиев, Карим Ҳакимов бошлиқ бригада аъзолари ҳосилдорликни ошириш учун астойдил меҳнат қилдилар. Улар энди етиштирилган ҳосилни сира нобуд қилмай қисқа муддатда йиғиштириб олиш учун курашмоқдалар. Эркин Усмонов бошлиқ звено ғаллакорлари 72 гектар шартли суғориладиган ерларга экилган буғдойдан 25 центнердан ҳосил олишга аҳд қилганлар.

Совхоз ғаллакорлари ўрим-йиғимни уюшқоқлик билан ўтказиш учун катта тайёргарлик кўрдилар. Барча майдондаги ғаллани 20 иш кунида йиғиб олиш мўлжалланмоқда. Совхозда ўзи юрар 7 та комбайн бор. Лекин совхоз механизаторлари ишдан чиқиб қолган С-6 маркали 5 та эски комбайннинг эҳтиёт қисмларидан фойдаланиб яна 3 та комбайнни ишга туширдилар.

Ғаллакорлар учун бир марказий хирмон, далада 2 та шийпон жиҳозланган. Ғалла ўримида ишлайдиган кишиларга қулай маиший шароит яратилган.

Ғалла ўрим-йиғим даврида моддий рағбатлантириш тадбирлари ишлаб чиқилган. Нормалар белгиланган. Норманн ошиғи билан бажарган комбайнчиларга, уларнинг ёрдамчиларига қандай ҳақ ва мукофотлар берилиши белгилаб қўйилди. Совхоз коллективи ғалла ўрим-йиғимини зўр уюшқоқлик билан ўтказмоқда.

БАЪЗИ МУЛОҲАЗАЛАР

2-«Оҳангарон» совхози ташкил этилганига ўн йил бўлса ҳам, фақат бултур фойда келтира оладиган хўжаликка айланди. Бу совхоз коллективининг ишчанлигини, бошқа пешқадам хўжаликларга етиб олишга қодир эканликларини кўрсатиб турибди. Аммо ҳали совхознинг ҳамма тармоқлари фойда келтирадиган даражага кўтарилганича йўқ.

Бултур далачиликдан 55119 сўм соф фойда олди. Аммо чорвачиликни қорамолчилик, товуқчилик тармоғидан ва бошқа тармоқлардан 37334 сўм зарар кўрди. Биргина сутчилик билан тухумдан келган зарар салкам ўттиз уч минг сўмга етди. Бунда аввало сигирлар зотининг яхши эмаслиги, сигирларга ва товуқларга бериладиган дон, ем кўпроқ сотиб олинаётгани сабаб бўляпти. Бундан ташқари совхоздаги паррандачилик фермаси тўла механизациялаштирилмаган.

Ўтган йили совхозда товуқларга ва молларга бериладиган дон жамғарилмаган. Алоқадор юқори ташкилотлар хўжаликнинг рентабель бўлиши учун совхозда етиштирилган дондан керакли миқдорда қолдириш тадбирларини узил-кесил ҳал қилишлари, маҳсулот таннархини сунъий равишда ошиб кетишига йўл қўймасликлари керак. Ахир бу совхозда етиштирилган бир дона тухумнинг таннархини салкам 18 тийинга тушишини нормал ҳол деб бўладими?!

Совхозда катта имкониятлар, кенг яйловлар мавжуд. Лекин бу имкониятлардан ҳали тўла фойдаланилаётгани йўқ. Қайси бир чорвадор билан, колхоз ва совхоз раҳбарлари билан гаплашманг йилқичилик энг фойдали тармоқ дейдилар. Масалан, қорамолнинг биттаси бир йилда тахминан уч тонна пичан еса, бу миқдордаги пичан тўртта йилқига етади. Чўпонлар йилқи ўз ризқини ўзи топиб ейди дейдилар. Мана шу энг фойдали соҳага ҳам бу хўжаликда етарли эътибор берилаётгани йўқ. От гўштини, қимизни, қазини ким ёмон кўради?

Совхоз раҳбарлари кейинги йилларда анчагина иш қилишган. Совхозда янги бинолар қад кўтаряпти. Йўллар равон бўлаяпти. Совхоз фойда келтирадиган хўжаликка айланиб боряпти. Коллектив ғайрат ва ташаббус кўрсатиб зўр ихлос билан ишлайдиган бўлиб бораяпти. Энди йилқичилик соҳасида ҳам янги ташаббус кўрсатишса яхши бўлар эди.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

А. АЪЗАМОВ,
«Машъал» газетасининг редактори.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ТИНЧЛИК ВА ХАЛҚЛАР ХАВФСИЗЛИГИНИ КЎЗЛАБ

ЯДРО ҚУРОЛИНИ ТАРҚАТМАСЛИК ТЎҒРИСИДАГИ ШАРТНОМА ИМЗОЛАНИШИ ТЎҒРИСИДА ЧЕТ ЭЛ МАТБУОТИДА БАЁН ҚИЛИНГАН ФИКРЛАР.

ЛОНДОН, 2 июль. (ТАСС). Ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартноманинг имзоланиши, шунингдек қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланиш юзасидан кечиктириб бўлмайдиган баъзи чоралар тўғрисида СССР ҳукуматининг меморандумида қуролсизланиш тўғрисида қўйилган янги таклифларни бугун Англияда чиққан ҳамма газеталар кенг шарҳлаганлар. Газеталар шу мавзуда редакцион мақола ва шарҳлар босиб чиқарганлар. Совет ҳукуматининг меморандуми мазмунини муфассал баён қилиб берганлар.

Совет Иттифоқининг қўйган таклифлари башарти, қабул қилинадиган бўлса, жуда катта хавф-хатар юки инсоният зиммасидан олиниб, ижодий меҳнат учун ғоят улкан ресурсларни бўшатиб бериш имкони туғиларди, деб ёзади «Морнинг стар» газетаси. «Файнэншл таймс» газетаси совет меморандумини ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартнома имзоланишидан кейин қуролсизланиш юзасидан ёппасига ўтказиладиган янги тадбирдир, деб атади.

«Дейли миррор» газетаси шартномани ядро қуролининг ҳамма турларини йўқотиш йўлида олға босилган катта қадам деб атаб, батамом қуролсизланиш тўғрисида музокаралар олиб бориш учун янги муҳим босқичи очилганлиги ҳақида ёзади. «Гардиан» газетаси Совет ҳукуматининг меморандуми тўғрисида ТАСС берган муфассал баённи тўла босиб чиқарган.

БЕРЛИН, 2 июль. (ТАСС). Ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартноманинг имзоланиши ва қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланиш юзасидан кечиктириб бўлмайдиган баъзи чоралар тўғрисида СССР ҳукуматининг меморандуми Германия Демократик Республикасида бугун чиққан газеталарнинг асосий мавзуи қилиб олинган. Шартномани имзолаш вақтида СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигин сўзлаган нутқнинг тўла текстини ва меморандум текстини матбуот эълон қилган.

«Нойес дойчланд» газетаси ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартнома имзоланишига тинчликсевар кучларнинг эришган катта муваффақияти деб баҳо бериб, шу муносабат билан Совет Иттифоқи ленинча ташқи сиёсатининг хизматларини таъкидлаган.

Шартноманинг имзоланиши, дейилади бош мақолада, инсониятни ядро уруши хавфидан халос этиш йўлида қўйилган муҳим қадамдир. Бу тинчлик давлати — Совет Иттифоқи билан ер юзидаги барча тинчликсевар кучларнинг ажойиб муваффақиятидир.

Совет Иттифоқи янги дадил ташаббус кўрсатди, деб давом қилади «Нойес дойчланд», СССР ҳукумати қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланиш хусусида кечиктириб бўлмайдиган чоралар тўғрисида меморандум таклиф қилди. Шу меморандум амалга ошириладиган бўлса, тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш юзасидан инсоният олдида мисли кўрилмаган истиқболлар очилган бўларди.

БУХАРЕСТ, 2 июль. (ТАСС). Руминияда чиқадиган барча марказий газеталар бугун СССР ҳукумати меморандумининг баёнини босиб чиқарди. Газеталар шуни ёзадики, Совет ҳукумати барча ядро давлатларига ядро қуроли ишлаб чиқаришни тўхтатиш тўғрисида, ядро қуроли запасларини қисқартириш ҳамда тегишли халқаро контроль остида ядро қуролини батамом тақиқлаш ва йўқотиш тўғрисида дарҳол музокараларга киришишни таклиф этади. Меморандум ядро қуроли ортган бомбардимончи самолётларнинг миллий чегаралардан ташқарида учишини дарҳол тақиқлаш тўғрисида, ядро қуролини ер остида синаб кўришни тақиқлаш тўғрисида, ўзгаларнинг территорияларидаги чет эл базаларини тугатиш ҳақида денгиз ва океанлар тагидан фақат тинч мақсадларда фойдаланиш тўғрисида Совет ҳукумати қилган таклифларни ҳам ўз ичига олган.

СИНГАПУР, 2 июль. (ТАСС). Сингапурда чиқадиган ҳамма эрталабки газеталар бугун биринчи саҳифаларида ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартнома Москвада имзоланганлиги хусусида муфассал хабар бериб, шартнома имзолаш чоғида СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигин сўзлаган нутқнинг баёнини босиб чиқарганлар. Бунда газеталар қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланиш юзасидан баъзи кечиктириб бўлмайдиган чоралар тўғрисида Совет ҳукуматининг меморандуми моддаларини катта ҳарфлар билан теришган.

ЯНА ОТИШМА

БАЙРУТ, 2 июль. (ТАСС). Бу ерда Аммондан олинган маълумотларга қараганда, Исроил билан Иордания ўртасида ўт очишни тўхтатиш линиясида кеча яна отишма юз берган. Иордания ҳарбий қўмондонлигининг вакили айтдики, «Исроил қўшинлари Дамвя кўприги районида (Иордан дарёси водийсининг шимолий қисми) Иордания қўшинлари позицияларига қарата пулемётлар, миномётлар ва танклардан ўт очганлар. Иордания қўшинлари жавоб ўти очган. Отишма бир соатча давом қилган. Иордания томонидан талафот йўқ.

ЛОНДОН СУДИНИНГ ҚАРОРИ

ЛОНДОН, 2 июль, (ТАСС). Бугун Лондон суди негр халқининг раҳбари доктор Мартин Лютер Кингнинг ўлимида айбланаётган Жемс Эрл Реянинг Америка маъмурларига топширишга қарор қилди.

ФРАНЦИЯ МИЛЛАТ МАЖЛИСИДА САЙЛОВ ЯКУНЛАРИ

ПАРИЖ. (ТАСС). 23 ва 30 июнда бўлиб ўтган умумий сайловдан сўнг Франция миллат мажлисидаги 487 ўриндан 485 ўриннинг тақсимланиши тўғрисида ички ишлар министрлиги сўнгги маълумотларни эълон қилди (Метрополиядан ташқаридаги икки округда сайлов 7 июлда ўтказилиши керак). Коммунистик партия — 34 ўрин, демократик ва социалистик сўл кучлар федерацияси — 57 ўрин, ҳукмрон партиялар ва уларга қўшилган депутатлар коалицияси — 357 ўрин, марказчилар — 29 ўрин, турли сўллар — 3 ўрин, турли ўнглар — 5 ўрин олганлар.

ЭЛЬДЪЯРН — ИСЛАНДИЯНИНГ ЯНГИ ПРЕЗИДЕНТИ

РЕЙКЬЯВИК, 2 июль. (ТАСС). 30 июнда бўлиб ўтган президент сайловининг натижалари бу ерда эълон қилинди. Исландия миллий маданиятини ҳимоя қилиб чиқиб, шуҳрат қозонган Рейкьявик миллий музейининг директори Кристиан Эльдъярн Исландиянинг янги президенти қилиб сайланди. У 64,9 процент овоз олиб, ўз рақиби — Исландиянинг Даниядаги элчиси Гуннар Тороддсен устидан катта ғалаба қозонди.

Янги президент 1 августдан бошлаб ўз вазифаларини ижро этишга киришади.

БИРЛАШГАН МИЛЛАТЛАР ТАШКИЛОТИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ РУМИНИЯДА

БУХАРЕСТ, 3 июль. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари У Тан кеча бу ерга келди. У Тан Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг координациялаш маъмурий комитети билан Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг иқтисодий ва социал кенгаши программаларини тузиб берувчи комитетининг қўшма мажлисига раҳбарлик қилади.

Аджер Пресс агентлигининг хабар беришича, бу мажлис Бухарестда 3 июлдан 5 июлгача давом этади.

ЗЕНИТЧИЛАРНИНГ ШИДДАТЛИ ЗАРБАЛАРИ

ХАНОЙ, (ТАСС). Вьетнам Халқ армиясининг ҳарбий ҳаво мудофаа қисмлари 1 июлда Нгеан вилояти устида Американинг иккита самолетини уриб туширдилар. Бу самолётлар Вьетнам Демократик Республикаси ҳаво чегарасини бузиб ўтган эди. Шунингдек, 30 июнда ва 1 июлда Виньлинь райони устида Американинг иккита самолёти уриб туширилди.

Вьетнам Информация агентлигининг берган хабарига кўра 26 июнда Нгеан ва Куангбинь вилоятлари устида Американинг иккита самолёти уриб туширилган.

Шундай қилиб, дейилади ахборотда, Америка агрессорлари йўқотган самолётларнинг сони 3 минг 16 тага етди.

Исроил ҳарбийларининг иғвогарликлари

ҚОҲИРА. (ТАСС). «Ал ахбор» газетасининг ёзишича, Исроил ҳарбийлари Бирлашган Араб Республикасининг балиқ овловчи бир неча кемалари экипажига нисбатан қароқчиларча ҳаракат қилганлар.

Мисрнинг Порт-Саиддан 40 километр шарқи-шимолида турган балиқ овловчи учта кемасини Исроилнинг икки торпедо катери тўхтатган. Катерлар пулемётларини балиқчиларга тўғрилаб, Миср кемаларига яқинлашиб келганлар ва Исроил матрослари кемада тинтув ўтказганлар. Иғвогарлар балиқчиларнинг шахсий гувоҳномаларини мусодара қилиб, сўнгра жўнаб қолганлар.

ВАЛЬДЕК РОШЕНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ПАРИЖ. (ТАСС). Франция компартиясининг бош секретари Вальдек Роше Франция радиоси ва телевидениеси орқали нутқ сўзлаб, «сўл партиялар мамлакат ҳаётида ҳамон муҳим ўринни эгаллаб келмоқдалар, Коммунистик партия якка ҳокимият режимига қарши оппозициянинг зўр кучи бўлганлигича қолмоқда», деди. В. Роше ҳукмрон коалиция миллат мажлисидаги ўринлар сони жиҳатидан катта кўпчиликка эришган бўлса-да, лекин аҳолини кўпчилигининг вакили эмас, чунки сайловнинг биринчи даврасида овозларнинг 45 процентдан камроғини олди, деди. У айтдики, башарти сайлов пропорционал система бўйича ўтганида 4,5 миллион овоз олган компартия миллат мажлисида ҳозиргидек 34 ўрин эмас, балки 94 ўринни олган бўлур эди.

В. Роше коммунистик партия меҳнаткашлар ва халқ оммаси манфаатларини ҳимоя қилишга, демократик эркинликларни ҳимоя қилишга, ишчи ва демократик кучлар иттифоқи учун ҳар қачонгидан кўра янада активроқ ҳаракат қилишга аҳд қилганлигини таъкидлаб ўтди.

КУБА РЕСПУБЛИКАСИ. Минглаб кубаликлар — студент ва ишчилар, шаҳар меҳнаткашлари ва қишлоқ аҳли шу кунлари шакар қамишни ўриб-йиғиб олишда фаол қатнашмоқдалар. Шу йили юз берган қурғоқчиликка қарамасдан Куба республикасида беш миллион тоннадан зиёд шакар ишлаб чиқарилди. Суратда: шакар қамишни ўриш пайти. Пренс — Латин — ТАСС фотоси.

„ДЕЙЛИ УОРЛД" ГАЗЕТАСИНИНГ БИРИНЧИ СОНИ

НЬЮ-ЙОРК, 3 июль ТАСС мухбири А. Порошин хабар қилади:

4 июлда Америка коммунистларининг марксистик «Дейли Уорлд» кундалик газетасининг биринчи сони чиқади. Бу газета шу ойнинг охиридан бошлаб ҳафтасига икки марта чиқаётган «Уоркер» газетасининг ўрнига чиқа бошлайди.

АҚШ коммунистик матбуотининг тарихи 1922 йили «Уоркер» газетасининг дунёга келиши билан бошланган эди. 46 йил мобайнида газета узлуксиз равишда таъқиб остида қолиб келди.

Мамлакатда юз берган шароит туфайли бу газета ҳар хил номларда чиқарилар эди. У Америка коммунистларини ва ишчилар синфини империализм ва монополияга қарши курашга даъват этди. Газета ишчиларни бирлаштириш ва касаба союзни ташкил этиш, дипломатик муносабатларни ўрнатиш, Совет Иттифоқи билан савдо алоқаларини кенгайтириш, америка ишчиларини социалистик онг руҳида тарбиялаш учун курашиб келди.

1958 йилда кундалик «Дейли Уоркер» газетаси таъқибларга бардош беролмай чиқарилмай қўйди. Газета ўзининг 13 январь, 1958 йил сонида: «Биз, албатта қайтамиз ва тинчлик, демократия ва социализм учун бўлган курашни давом эттирамиз» деб ёзган эди.

Америка коммунистлари сўзларининг устидан чиқишди: АҚШда кундалик марксистик газета яна барпо этилди. Бунда коммунистик матбуотнинг қардош дўстларининг катта улуши бор. Улар қисқа вақт ичида кўнгиллилар сафида туриб, бир миллион долларга яқин маблағ тўплашди.

КЎЧАЛАРГА РАМЗИЙ НОМЛАР

Яхши ном зеби-зийнат. Кўчаларимизга ном қўйишда ҳам ана шунга амал қилинмоқда.

Шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш бошқармасининг ходимлари бу ишга ўзларининг катта ҳиссаларини қўшмоқдалар. Шаҳримизнинг 40 дан ортиқ кўчалари янги номлар билан аталмоқда. Тошкентда қайтадан бунёд этилаётган Лабзак кўчасига Истиқбол номи берилди. Шунингдек Школьная кўчаси бундан буён Тўёна номи билан юритилади. Бир қатор кўчаларга эса Чарос, Чароғон, Висол, Бадахшон, Муборак, Табассум, Чашма, Оҳанграбо, Дилрабо, Обод ва бошқа бир қанча янги номлар қўйилди.

ЯНГИ КАФЕ

Шота Руставели кўчасида кўпқаватли бинолар кундан-кунга кўпайиб бормоқда. Яқинда ана шундай иморатлардан яна бири фойдаланишга топширилди. Бинонинг биринчи қаватида ҳамма қулайликларга эга бўлган 100 ўринли «Дилбар» кафеси ҳам ишга туширилди. Бу янги кафеда институтни тугатиб ҳаётга йўлланма олган ёш мутахассислар ўзларининг хайрлашув кечаларини ҳам ўтказишга улгурдилар.

«Дилбар»да танца майдончаси ҳам бор. Янги кафеда ўрнатилган иккита улкан холодильникнинг ҳар бири бирйўла бир тонна маҳсулот сақлайди.

«Дилбар» кафесида бошқа таомлар қатори шаҳримизда биринчи марта арман таомлари ҳам тайёрлана бошлади. Агарда айланма зина орқали юқорига кўтарилсангиз, 40 хўрандага хизмат қиладиган залга чиқасиз.

Шунингдек Тўқимачилар маданият саройи ҳузурида ҳам 60 ўринли «Новинка» кафеси, гидропроект институти ҳузурида эса юз ўринли ошхонанинг сўнгги пардоз ишлари олиб борилмоқда. Кунн-кеча ишга туширилган модалар уйида «Чеҳра» номли кафе ҳам хўрандаларга хизмат қила бошлади.

МУҚАДДАС опа Қосимова пойтахтимиздаги Крупская номидаги республика хотин-қизлар билим юртида кўп йиллар мобайнида ўқитувчилик қилиб келмоқда. У ёшларни пухта билим эгаллашларида ва келажакда моҳир педагог бўлиб етишишлари ҳақида ғамхўрлик қилаяпти. Ўзининг тажрибасини билим юртининг талабалари билан ўртоқлашмоқда. Билим юртининг талабалари ва ўқитувчилар коллективи Муқаддас опанн самимийлиги ва ёшларга бўлган ғамхўрлиги учун иззат ва ҳурмат қилишади.

Н. ТЎРАЕВ фотоси.

Суратда: М. Қосимова талабалари билан.

СПОРТИМИЗНИНГ БЎЛАЖАК ЮЛДУЗЛАРИ

Ёш спортчилар ўртасида республика миқёсида биринчи марта ўтказилган спорт ўйинлари ишқибозларни ҳам, мутахассисларни ҳам, тренерларни ҳам мамнун этди. Бу мусобақа ҳаммадан ҳам оммавийлиги билан кишини хурсанд этади. Уч этапда 106 мингдан зиёд ёш йигит-қизнинг иштирок этиши, бунинг устига минглаб разрядли спортчилар тайёрланиши, рекордлар жадвалига ўзгартишлар киритилишидан қувонмай бўладими, ахир!

Пойтахтнинг спорт базаларида 1100 дан ошиқ йигит-қиз Украинада ўтказиладиган Бутуниттифоқ спорт ўйинларига йўлланма олиш учун майдонга тушди. Спортимизнинг эртанги юлдузлари эркин ва классик кураш, бокс, самбо, велоспорт, байдарка ва каноэда эшкак эшиш, енгил атлетика, қўл тўпи, мерганлик, стол тенниси ва шахмат турлари бўйича куч синашдилар.

Айниқса енгил атлетика, велоспорт, кураш ва бокс мусобақалари шиддатли кураш билан ўтди. «Пахтакор» стадионида беллашган енгил атлетикачилар бир неча рекорд қўйишди. «Буревестник» кўнгилли студентлар спорт жамияти вакили В. Жельнов гарчанд икки метрлик баландликдан сакраб ўтолмаган бўлсада, меҳнатсеварлиги билан мухлисларни хурсанд этди. Валерий Брумель издоши 18 ёшга тўлмаган В. Жельновнинг шахсий рекорди 195 сантиметр бўлди. Бу спортчи яқин орада икки метрлик маррани забт этишига ишонамиз. Студентлар жамиятининг яна бир вакили А. Берштейн рекорд қўйиб мухлисларни хурсанд этди. У 110 метрга тўсиқлар оша югуришда 15 секунд натижа кўрсатиб, биринчи разряд нормативни бажарди. В. Чернов найзани 60 метру 30 сантиметрга улоқтириб ғолиб келди. Ўн курашда А. Кривенцов 6231 очко билан ҳурмат супасининг энг юқорисидан жой олди. Рекордлар жадвалига Р. Гисматуллиннинг ҳам фамилияси ёзилди.

Ёшларнинг биринчи спорт ўйинлари ғолиби бўлган «Спартак» жамияти вакиллари бокс, классик кураш, велоспорт ва енгил атлетика туридагина ғолиб чиқди. Қолган турларда бошқа жамият вакиллари устун келди. Умумкоманда ҳисобида ғолиблик учун «Меҳнат», «Спартак», «Буревестник» жамияти командалари жиддий беллашди. Совриң қайси коллективга тегиши сўнгги дақиқаларгача маълум эмас эди. 72 очко тўплаган «Спартак» устун келди. «Меҳнат» вакиллари пешқадамдан 4,5 очко кам тўплаб, иккинчи ўринга чиқди.

Ёшлар ўртасида ўтказилган спорт ўйинлари мусобақалари тугади. Энг яхши натижа кўрсатган 270 дан ортиқ йигит-қиз шу кунларда Украинанинг Киев, Донецк, Днепропетровск ва Львов шаҳарларида бўладиган Бутуниттифоқ ёшларнинг биринчи спорт ўйинларига жиддий тараддуд кўришяпти. Финал мусобақалар 17 июлдан бошланади.

Спортимизнинг эртанги юлдузлари бўлган ёшларга финал мусобақаларида муваффақиятлар тилаймиз.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

ЙИГИТЛИК ЁШИ

СССР Медицина Фанлари академиясининг ҳақиқий аъзоси Г. Н. СПИРАНСКИЙ „Советский спорт" газетаси мухбирининг саволларига жавоб беради.

Қадимий юнон мифологиясида шундай бир ҳикоя бор. Оламланоҳ Зевс Эос худосининг севгилиси Титонга умрбоқийлик ҳадя қилган. У Титонга абадий ёшлик эмас, умрбоқийлик бағишлаган эди. Оқибат нима бўлди денг, ўнлаб йил ўтгач Титон қариб-чуриб қолди. Тезда ўзининг ҳар хил шикоятлари билан хотинининг жонига тегди. Чолдан қутилиш учун у Титонни зиндонга ташлади.

Бу ҳикоя рамзий маънони англатади. Шунчаки узоқ умр кўриш учун интилиш керак эмас. Авваллари ҳам жуда кўп кишилар узоқ яшашган. Муҳими шундаки, иложи борича, бардамлик, ғайратни чуқур фикрлаш, актив фаолиятга лаёқатни сақлай билиш керак.

«Советский спорт» газетасининг мухбири мамлакатимиздаги энг кекса олимларимиздан бири СССР Медицина фанлари академиясининг ҳақиқий аъзоси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Георгий Нестерович Сперанский билан суҳбатлашди. Академик Сперанский ҳозир 95 ёшдан ошган. Ажойиб олим Совет Иттифоқининг энг кекса физкультурачиси ҳамдир. Шундай қилиб, академик Г. Н. Сперанский актив узоқ умр учун курашдаги «махфий қурол» ҳақида ҳикоя қилади.

ТАБИАТ ИНСОНГА ҚАНЧА УМР БЕРГАН?

— Бизга ҳаёт берилган. Бу ҳаёт ҳар куни ҳимоя қилишдек бирдан-бир шарт билан берилган. Ҳаётни Ер юзида яшашдек ажойиб бахт учун ҳимоя қилиш керак. Ҳимоя қилганда ҳам шуни эсда тутиш керакки, бизнинг танамизда минут сайин «ўз-ўзини куйдириш» жараёни юз бериб туради. Баъзи моддалар ўлади, бошқалари дунёга келади.

«Мен ҳали ҳар қанча ёш бўлсам ҳам, — деган эди бир ёзувчи, — оқсил аминокислоталари вақтнинг ўтиб бораётганини эслатгандек тиқиллаб туришини эшитаман».

Инсон организми секин-аста эскирадиган ва бу эскиришини формулалар билан ҳисоблаб бериш мумкин бўлган машина эмас. Медицина тарихи шундай мисолларни биладики, «жуда қариликнинг ҳамма белгилари билан» ўлган ёшлар ҳам кўп бўлган. Тарихдан яна шу нарса маълумки, — Гёте, Толстой, Репин, Павлов саксон ёшдан кўп умр кўрганлар ва сўнгги йилларида ёшлик даврларидаги каби зўр бериб ишлаганлар.

Уларнинг ҳаммаси ишдан сўнг организмга тўлиқ дам бера билишни билганлар, ақлий фаолиятни мускулли фаолият билан алмаштириб борганлар. Ана ўшанда бош миянинг ичкарида тормозланган марказларнинг эндигина ишга тушган марказлар ҳисобига «иккинчи зарядка» олиши юз берган.

Сиз «иш эзиб юборди» деган иборани кўп эшитган бўлсангиз керак. Кўпгина ажойиб кишилар ақлий ва жисмоний ишни бирбири билан боғлаб олиб бора олмаганлари, жисмоний машқни менсимаганликлари учун ҳалок бўлганлар. Ваҳоланки, жисмоний машқлар шунчаки ўйинқароқлик эмас. Улар заруратдир. Эрталабки бадан тарбияга сарфланган беш минутни бир неча карра қилиб қайтариб олиш мумкин. Шундай ҳам бўладики, киши 60—70 ёшгача яшайди-ю, эрталабки бадантарбияга кўника олмайди. Шунда у «энди бадан тарбия билан шуғуллансам кеч эмасмикин?» деб сўрайди. Йўқ, гимнастика билан шуғулланиш ҳеч қачон кеч эмас. Фақатгина олдин врач билан маслаҳатлашиб олиш керак.

Луи Пастернинг ҳаётини эсланг-а. 46 ёшида унинг миясига қон қуйилган. Олим фалаж бўлиб қолган. Ёстиқдан бошини кўтара олмаган Пастер ўз касалининг сабабларини пухта ўйлаб кўриш учун вақт топган. Шунда у касаллик сира жисмоний фаолият кўрсатмай қаттиқ ақлий меҳнат қилиши оқибатида вужудга келганлигини тушуниб етган. Касалликка қарши курашиб у ўзи учун қатъий ҳаёт кечириш тартибини белгилади ва физкультура билан мунтазам шуғуллана бошлади. Натижада у яна 30 йилга яқин касал бўлмасдан яшади. Шуни айтиш керакки, у ўзининг энг буюк кашфиётларининг ҳаммасини худди ана шу йилларда қилди.

Фалсафа ўқитувчиси Жанна Либерман кунлардан бир кун юзидаги ажинларга кўзи тушиб қолди. Либерман ўша вақтда 73 ёшда бўлса-да, «наҳотки, қариб қолдим?» деб қўрқиб кетди. Дўстларидан аллаким унга спорт билан жиддий шуғулланишни тавсия этди. 73 ёшида Жанна Либерман спорт залига келди ва дзю-до кураши усулларини ўргана бошлади. Кейин нима бўлди денг? Спорт содиқ дўст сифатида фалсафа ўқитувчисига ёрдам берди. У мусобақаларга қатнаша бошлади ва табиийки, кексалик ҳақида ўйламади.

Хўш, табиат ўзи инсонга қанча умр берган? Фан ўсимлик ва ҳайвонат дунёсининг у ёки бу вакили нима сабабдан узоқ яшашини ҳозирча тушунтириб беролмайди. Америкада ўсадиган секвоя дарахти минг йилга яқин яшайди. Тошбақалар 300 йил умр кўради, китлар 400 ёшида қирғоқда ўлади. Нега? Бизнинг кексалик ўзи нимадеган саволимизга асосий жавоб бу масаланинг ҳал этилишига боғлиқ. Биолог Л. К. Третьяков шундай деган эди: «Моцарт ва Рафаэль ҳатто тошбақа ёшига етмай туриб ўлиб кетиши инсоният учун алам қилади...».

Ҳар бир одамнинг узоқ умр кўриши унинг ҳаёт шароитларига боғлиқ. Одамларнинг моддий фаровонлиги, меҳнат, дам олиш шароити, медицина хизмати, турмуш маданияти — буларнинг ҳаммаси узоқ умр кўришнинг асосини ташкил қилади. Ер юзида энг илғор, энг адолатли ижтимоий тузум вужудга келтирилган бизнинг мамлакатимиз одамнинг ўртача умри 32 ёшдан (1913 йил) 70 ёшгача ўсган мамлакат бўлиб қолди. 1926 йили СССР да ўртача умр 44,3 га тенг эди. 1959 йил эса бу рақам 68 дан ошди. Ҳозирги 70 ёш эса келажакда 100 ёш бўлишини билдирмоқда. Кейин эса...

Иш кунининг қисқариши, уй-жой қурилишининг ривожланиши, маданиятнинг ўсиши, саводсизликнинг тугатилиши, кишининг моддий ва маънавий эҳтиёжларининг бирмунча тўлароқ қондирилиши узоқ умр кўришнинг асосларини ташкил этганлиги сир эмас.

Узоқ умр кўриш ҳаракатга боғлиқ.

Организмга бир текис нагрузка бериш, доимий тренировкалар тирик организмларга ёрдам беради. Яқинда олимлар оқ сичқонлар билан бир неча тажрибалар қилиб кўришди. Олимлар сичқонларни ёғоч устидан юришга мажбур қилишди. Тренировкаларнинг маълум вақти ўтгач, сичқонларга ўлдирадиган даражада радиация беришди. Бундан нима маълум бўлди денг? Тренировка қилдирилган сичқонлар нурлантирилгандан сўнг ҳаёт қолдилар, тренировка қилдирилмаган сичқонлар эса ўлиб қолишди.

Бу ерда бирон бир сир борми? Ҳа, бор. Бу кислород алмашинувидадир. Кислород — ҳаёт манбаи бўлиб, машқ қилган танада бирмунча самарали «ишлайди».

Спорт ҳозирги кишилар учун ҳаётий фаолият даражасини сақлаб туриш учунгина керак, деб ўйлаш хато. Мен 60 ёки 70 ёшдан ошиб кетган, аммо ҳалиҳам спорт билан шуғулланишни қўймаётган кўплаб катта олимларни биламан. Улар 70 ёшда ҳам 20 ёшликлардаги каби бахтли яшамоқдалар.

СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Б. Н. Делоне кейинги 50 йил мобайнида атиги уч якшанба уйида бўлган, қолган дам олиш кунларининг ҳаммасини у альпинизм ва туристик юришларга бағишланган. Б. Н. Делоне 78 ёшга борган бўлса ҳам яратувчининг жўшқин ғайрати билан тўла.

Академик, Нобель мукофотининг лауреати И. Е. Тамм 73 ёшида ҳам спорт билан дўстлигини қўймаяпти. Помир тоғларига кўтарилишдек мураккаб машқларда қатнашади. Унинг ўғли физика-математика фанлари доктори Е. И. Тамм СССР спорт мастери бўлди ва тренер сифатида 15 спорт мастерини тайёрлади.

Бутун дунёга машҳур бўлган бу олимлар актив узоқ умр кўриш инсонга ўзидан-ўзи келмаслигини яхши билишади. Узоқ умр кўриш учун курашиш керак. Буни кишининг ўзи, врачнинг ёрдамини кутмасдан амалга ошириши лозим.

Болаликда ҳамма эҳтимол, эртакларни севган ва қари подшо «мўъжиза» сувида чўмилиб ундан ёш ва гўзал бўлиб чиққанлигини эшитиб ҳайратда қолган. Бугун бундай эртакларни ўқиб куламиз ва айни чоқда, ҳақиқатан ҳам кексаликни ўн-йигирма йил орқага суриш мумкинми ўзи, деб ўйлаймиз. Чиндан ҳам мумкинмикин?

Ўз ёшлиги учун курашни бошлаш ҳеч қачон кеч бўлмайди, аммо буни анча ёшликдан бошлаган яхши. Буни тушунтириб ўтиришнинг ҳожати йўқ. У исбот талаб қилиб ўтирмайди. Аммо афсуски, кишилар уни ҳаётларининг иккинчи ярми тугаб қолганда тушуниб етадилар. Баъзан жуда ҳам кеч тушинадилар. Шунинг учун мен: ўз соғлигингиз ҳақида ёшликдан қайғурингиз, уни беҳуда сарфламангиз, деб такрорлайвераман. Тўғри режимга жисмоний тарбияни қўшиб олиб бориш кексаликка қарши курашнинг йўли мана шунда.

Барча учун физкультура — менинг назаримда, касалликларнинг олдини олишнинг асосидир. Касаллик эса узоқ умр кўришга бериладиган зарба ҳисобланади. Юрак ёки жигар касаллиги умуман соғлом организмни бутунлай ишдан чиқаради.

Соғлик одамнинг шахсан ўз иши деб ҳисоблайдиган кишилар тамомила ноҳақдирлар. Агар киши барвақт қариса, бу билан у жамиятга қарши жиноят қилган бўлмайдими? Бу фикрни Владимир Ильич Ленин ҳам бир неча бор айтган эди.

Унинг сўзини ҳар бир одамга эслатиш керак. Ҳамма нарса қўлидан келадиган, ажойиб мутахассис севган ишини саломатлиги туфайли ташлашга мажбур бўлса алам қилмайдими. Кишининг ўзига ҳам оғир. Жамият учун ҳам йўқотиш ҳисобланади. Буюк физиолог И. П. Павлов ҳаракат қувончи ҳаёт қувончини келтиради, деганда тамомила ҳақли эди. Ҳаракат қувончи эса физкультурадир.

Ақлий меҳнат кишилари ҳар куни кўп ҳаракатланишни ва очиқ ҳавода бўлишни қонун қилиб олишлари керак. «Тафаккурнинг энг бебаҳо, фикрни ифодалашнинг энг яхши усуллари менинг миямга юрган вақтимда келади», — деб ёзган эди буюк Гёте.

Лев Толстой Ясная Полянадан Москвага бир неча марта пиёда келган эди. 68 ёшида у 20 ёшлик пианиночи Гольденвейзер билан бирга кросс чопган. 81 ёшида Толстой ўз кундалигига шуларни ёзиб қўйган эди: «Бу кунлари 15 чақиримдан отда юрдим ва шундай жойларни топдимки, бу жойларда қулаб кетмаслик учун эгаридан ушлаб туришни ҳам унутаёздим».

Эрталаб уйғониб кийина бошлаганингизда организмингиз ҳали уйқуда эканлигига, эҳтимол, шубҳа қилмайсиз. Хўш, организмни қандай уйғотиш керак?

Фақат эрталабки гимнастикагина организмга ҳақиқий эркинлик беради. Машқлар қилаётган вақтда мускуллар ишлай бошлайди ва уларга боғланган сезги органлари миянинг миллиардлаб хужайраларига беҳисоб сигналлар юборади. Бу сигналлар оқими секунд сайин кўпаябориб, мияни уйғотади. Ниҳоят барча хужайралар бир текис ҳаракатга келган вақт бошланади.

Ҳар куни эрталаб бадан тарбия қиладиган киши иштаҳаси йўқлигидан нолимайди.

Кекса кишилар кийналиб ҳаракатланадилар. Бу касаллик даволаш гимнастикасидан бошқа дорини билмайди. Нега шундай? Чунки касаллик тузларнинг ажралиб чиқиши, модда алмашинувининг бузилиши туфайли юз беради. Шундай ҳоллар бўладики, киши ҳатто ўрнидан туришга ҳам жуда қийналади. Медицина ҳамма воситаларни синаб кўрди. Курортлар ва минерал сувлар фойда бермади. Гимнастика ёрдам қилди.

Мен 50—60 ёшга борган кишилар хотираси ёмонлашганидан, тез толиқишидан, юрак фаолияти бузилганлигидан, арзимаган нарсага ҳам нафаси қисишидан шикоят қилишларини кўп эшитганман. Ана шунда кишилар «кексайиб қолибман», деб айтишади.

Бундай хулоса чиқаришга шошилманг. Бундай кексаликка қарши сиз суюк дори ва врачларсиз кураша оласиз. Гимнастикани эслаб қўйинг. Лужникидаги 2-физкультура диспансери ва биохимия лабораторияси ходимлари қизиқ тажриба ўтказишди. Маълумки, бир қатор касалликлар, жумладан атеросклероз, уни «аср касаллиги» деб ҳисоблашади, модда алмашинуви ўзгарганда, холестерин миқдори бузилган вақтда вужудга келади. Тадқиқотлар шуни кўрсатдики, бу бузилишлар физкультура билан дўстлашган кишиларда нормал ҳолга келади.

Америкалик олим Рааб юрак касалликларининг энг муҳим сабабларидан бири фаолиятсизлик деб исботлади, канадалик Селья эса доимий машқ қилдирилган ҳайвонларда миокард инфарктининг йўқолишига эришиш мумкинлигини кўрсатди. Маълумки, бу касаллик билан қарийб ҳамма кишилар азоб чекадилар.

Кексайганда одамда энергия сарфи камаяди ва ёғлар тўплана бошлайди. Одам семирабошлайди. Демак овқатланиш масалалари физкультурадан сўнг иккинчи ўринга чиқади. Фан шу нарсани қатъий исбот қилиб бердики, 40 ёшдан сўнг аввалгидагидан учдан бир ҳисса кам овқат ейиш керак. Семизлик юрак-томир системасига кўп иш орттиради. Бошқа аъзолар эса фаолиятсизликдан ҳаётий қобилиятини йўқотади. Америкалик кардиолог Поль Уайт шундай деган: «Агар сен юрак касалликларига дуч келишни истамасанг, 22 ёшдан сўнг вазнинг нормадаги билан мос бўлишини унутма. Чекма. Ҳаммавақт ҳаракатда бўл. Кўп ишла ва билгинки, ишдан ҳеч ким ўлган эмас. Велосипедда кўп юр».

Бизда Совет Иттифоқида кекса кишиларни ёшартиришнинг қатъий илмий, чуқур асосланган, чинакам сирли усули вужудга келган. Булар саломатлик университетлари бўлиб, уларда қариялар гимнастика, спорт ўйинлари, сузиш билан шуғулланадилар. Бу группаларда машқ қиладиган кишилар тез ўзгаришади. Уларнинг қорни тортилади, қомати яхшиланади. Умуртқанинг тўғри бўлиши ҳисобига ҳам кишининг бўйи 1—2 сантиметрга ўсади.

Хўп, яхши, қандайдир чекка қишлоқда бундай саломатлик группаси йўқ бўлса, нима қилиш керак? 60 ёшда кексалик билан келишиб кетавериш керакми? Йўқ, албатта! Жисмоний машқлар, энг оддий чанғи, ов, туризм, балиқ ови, конки, сайр қилиб юришнинг ўзи ҳам хоҳлаган жойда бўлманг, сизнинг ихтиёрингизда-ку. Муҳими фақат эринмасликда, спорт машғулотларини кейинга сурмасликда.

«Қани, юз йил яшасанг ҳам қаримасанг!» деб ёзган эди Маяковский. Мен шоирнинг бу сўзларига қўшимча қилиб, шундай дейишни истардим: бугун 50—60 ёшга борган ҳар бир киши қариликка қарата «ҳали шошилма, беш-ўн йил кутиб тур!» десин.

Узоқ умр кўришнинг ҳамма «сирлари» ана шулардир. Бу «сирлар»ни менга 78 йиллик врачлик тажрибам ва қарийб бир асрлик ёшим кўрсатди. Юқоридаги ҳамма гапларимга амал қилиб мен 91 йил мобайнида бирон кун ҳам эрталабки гимнастикани тарк этмаганман (бадантарбияни тўрт ёшимдан бошлаганман). Чиниқишнинг фойдаси ҳақидаги биринчи мақоламни 1910 йилдаёқ ёзганман. Лекин ўзим афсуски, катта ёшга борганимда чиниқиш билан шуғулланганман. Чекишни ташлаганимга 87 йил бўлди. Болалигимда ўлгудек чекардим. Ҳозир эса тамакининг ҳидига ҳам тоқатим йўқ. Совуқдан чўчимайман — қишда енгил пальто кийиб юраман. Ҳар қандай илҳомим келган тақдирда ҳам кечалари ишлашга йўл қўймайман. Бутун умрим мобайнида сира ҳам жиддий касал бўлмадим. Чамаси, физкультура ёрдам берди...

«Советский спорт» газетасидан

С. МУСАЕВ таржимаси.

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

● 2 июль куни мамлакат биринчилигининг олий лигасида битта учрашув бўлди. «Спартак» Куйбишевнинг «Крилья Советов» командасини қабул қилиб, 1:0 ҳисобида ғалабага эришди. Тўпни Хусаинов урди.

● 2-лиганинг 4 группасидаги командалар ўртасида бўлган сўнгги учрашув натижаларини маълум қиламиз. «Иртиш» (Омск) — СКА (Хабаровск) — 0:0; «Шахтёр» (Қарағанда) — СКА (Чита) — (Новосибирск) — СКА (Чита) — 1:1; «Олга» — «Кузбасс» — 0:2; «Металлург» — «Томлес» — 0:0; «Восток» — «Темп» — 1:3; «Помир»-«Строитель» — 1:2; «Нефтяник» (Фарғона) — «Зарафшон» — 0:0; «Аэрофлот»-«Рассвет» — 1:0.

Турнирда Омскнинг «Иртиш» командаси пешқадамлик қилмоқда. «Политотдел» футболчилари иккинчи ўринда боришаётир. Улар эртага Ленинободда «Помир» билан куч синашадилар.

● Марокаш футболчилари Мехикода бўладиган олимпиадага йўлланма олдилар. Улар Аккрада бўлган иккинчи ўйинда Гана терма командасини 2:1 ҳисобида енгдилар.

● Бразилия терма командаси Мозамбикада (машҳур Эйсебио ватанида) Португалия терма футболчилари билан бўлган учрашувда 2:0 ҳисобида ғалаба қозонди. Эйсебио бу ўйинда қатнашмади, чунки яқинда уни операция қилишган эди. Бразилияликлар ҳам Пелесиз ўйнашди. Иккала тўпни танаффусдан кейин Ривелино ва Жаир киритди. Португалияликлар ҳужумчиси Аугусто 11 метрлик штраф тўпини уролмади.

● Москва ва Киевнинг ветеран футболчилари мусобақалашишди. Москваликлар составида Хомич, Кесарев, Крижевский, Кузнецов, Масленкин, Бубукин, В. Иванов, Симонян, Сальников, Исаев, Солдатов, А. Петров, Н. Дементьев каби машҳур ўйинчилар бор эди. Қизиқарли бу учрашув 5:0 ҳисобида пойтахтликлар фойдасига ҳал бўлди. Тўпларни Бубукин (2 та), Трофимов (3 та) урди.

„ДИЛНАВОЗ" КУЙЛАЙДИ

Серқуёш Ўзбекистон диёридан студент-ёшлар келибди, улар ўқишдан сўнг концерт қўйиб беришармиш, деган хушхабар Новосибирск университетининг талабалари ўртасида тез тарқалди.

Оқшом тушиши билан университет мажлислар зали ўқитувчи ва студентлар билан гавжум бўлди. Саҳна очилиб, ўртага хонатлас кўйлак кийган ўрта бўйли ўзбек қизи чиқиб келади. Мураббий онанинг меҳр ва заковатини мадҳ этувчи оҳанграбо қўшиқ жозибадор янграйди. Залдагилар ўзбек қизининг ҳар бир қўшиғини қарсаклар билан қарши олишади. Бу Моҳира Абдуллаева эди.

Оҳанграбо қўшиқлар ёқимли музикалар билан алмашиб туради. Университет студентлари тошкентлик ҳаваскор дўстларига бу қизиқарли кеча учун миннатдорчилик изҳор қилишди.

Гап Тошкент Давлат университетида ташкил этилган «Дилнавоз» студентлар ансамбли ҳақида бораяпти. Ансамбль қатнашчилари тез-тез республикамизнинг шаҳарларига чиқишади, Иттифоқимизнинг олий ўқув юртларида концертлар беришади.

— Ансамблимиз ҳали ёш, — дейди бадиий раҳбар Нуриддин Аминжонов, — ташкил этилганига ярим йил бўлди, холос. Қисқа вақт ичида ансамбль аъзолари студентлар орасида обрў-эътибор қозонишди. Айниқса Мунтазам Назарова, Мухтор Эшмуродов, Инобат Эргашева, Мавлуда Мирзааҳмедоваларнинг таланти санъат мухлисларини мамнун этмоқда.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ, ТошДУ студенти.

Бадиий ҳаваскорлик тўгарагининг қатнашчилари (чапдан) Тўлқин Акбаров ва Юсуф Иброҳимовлар қўшиқ ижро этишмоқда.

Автор фотоси.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 — Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 18.00 — Телеянгиликлар, 18.15 — Чол ва турна (мультфильм), 18.25 — Андреева — Горькийнинг дўсти (ҳужжатли фильм, М. Андреева туғилган кунинг 100 йиллиги муносабати билан), 19.15 — Севимли кино артистлари. Радион Нахапетов, 20.00 — Кўрсатишлар программаси.

Ўзбек тилида: 20.05 — Телеянгиликлар, 20.20 — Концерт, 21.10 — Ильич орзуси амалда, 21.30 Ўзбек совет антологияси. С. Зуннунова, 21.50 — Керакли одам (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.00 — Ўқув эшиттиришлари программаси. Немис тилидан якунловчи машғулот.

Ўзбек тилида: 18.30 — Олий ўқув юртига кирувчилар учун. Иншони қандай ёзмоқ керак? 19.00 — Физика.

20.00 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — Комсомолдан ўрнак ол (ўқувчилар учун), 20.20 — Янги реформа амалда.

Рус тилида: 20.35 — Словакия рақс миниатюралари. Концерт, 21.15 — Тошкент — рассом кўзи билан, 21.30 — Стадионда учрашамиз (бадиий фильм).

КИНО

Сангам — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Кониют ғорининг сири — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Капрал револьвери — «МОСКВА», Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

Жазосиз қотиллик — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ҳиндулар суянчиғи — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Натижа — НАВОИЙ номли.

Мени топ — ТЕЛЬМАН номли.

Виктор Чернишёвнинг уч куни — «ФЕСТИВАЛЬ».

Уста — жаллод — «ХИВА».

«Ўзмясорыбторг»нинг
РЕСПУБЛИКА УЛГУРЖИ КОНТОРАСИГА
бош бухгалтер ўринбосари
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Олтинкўл кўчаси, 2-проезд, 115 уй (7, 12, 26, 87 автобуслар ва 5 трамвайнинг «Рисовая» бекати).

ТОШКЕНТ ШАҲАР УЛГУРЖИ КОНТОРАСИГА
катта бухгалтерлар, бухгалтерлар, товаршунослар, юкчилар, қурилиш ишчилари, изоляциячилар, дурадгорлар, ёрдамчи ишчилар электропогрузка бошқарувчилари
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Рисовая кўчаси, 2-переулок, 4-уй, (7, 12, 17, 26, 87-автобуслар, 5-трамвайларнинг: «Рисовая» бекати).

«Ўзэлектромонтаж» махсус трестининг
«I-ЭЛЕКТРОМОНТАЖ»
ТОШКЕНТ МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА
электромонтёр -монтажчилар электромонтаж касбига ўргатиш учун шогирдлар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Черкасск кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими (3, 13 трамвайларнинг, 28, 50, 86 автобусларнинг, «7 почта», 1, 2, 20, 22; 41; 74, 78 автобусларнинг «Салор станцияси» бекатлари).

«ЎЗГЛАВВОДСТРОЙ»
«ОРГТЕХВОДСТРОЙ»
БОШҚАРМАСИГА
инженерлар, иқтисодчи, гидротехниклар, механик-конструктор, лойиҳа-смета ишларига теплотехник, лойиҳа ишларига қурувчи; сметачилар, чизмачилар (меҳнатга ишбай ҳақ тўланади), корректор, экспедитор
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент—96, Ғ. Ғулом кўчаси, 14-уй (9, 15 трамвай, 11, 12 автобусларнинг «7-квартал» бекати).

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232, Масъул секретарь — В34808, Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936, Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786, Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39030, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048, Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри

Р. 16544. ИНДЕКС — 64697 № 1897.